

DRAUGAS

PERIODICALS

September 16, 2005
Vol. XCVI

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PENKTADIENIS - FRIDAY, RUGSĖJO - SEPTEMBER 16, 2005

*****MIXED ADC 607
375 77 00106
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 09-15-05

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 180
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

ŠALFAS-gos golfo turnyras. Lietuvos vyrų krepšinio rinktinė ruošiasi Europos čempionato varžyboms. „Lituanica“ įveikė lenkų futbolininkus.

2 psl.

Aukščiausiojo teismo drama. Nekilnojamo turto rinkoje laukiama pokyčių. Mintys Tautos šventės proga.

3 psl.

Sibiro tremtinės prisiminimai.

4 psl.

Trumpai ir įdomiai.

5 psl.

Ciceriečiai paminėjo Mergelės Marijos ir Tautos šventę. Dovana Balzeko lietuvių kultūros muziejui. Mokslo metų pradžia Čikagos lit. mokykloje.

6 psl.

Sportas

* Ketvirtadienį Vilniuje įvyko Lietuvos tautinio olimpinio komiteto (LTO) vykdomojo komiteto posėdis, kuriam pirmininkavo LTO prezidentas Artūras Poviliūnas. Apie Lietuvos sportininkų pasirengimą 2006 metų XX žiemos olimpinėms žaidynėms Turine (Italija) informavo Kūno kultūros ir sporto departamento (KKSD) generalinis direktorius, didelio meistriškumo sportininkų rengimo darbo grupės pirmininkas Algirdas Raslanas. Lietuvos delegacija žiemos olimpinėse žaidynėse busianti kukli – daugiausiai 7 sportininkai: po du slidininkus ir biatlonininkus, šokėjai ant ledo Povilas Vanagas ir Margarita Drobizak, galbūt dar vienas slidininkas.

* Savaitgalį Šiauliuose prasideda 2005-2006 metų Lietuvos moterų žolės riedulio čempionatas.

* Trečiadienį Panevėžyje „Aukštaitijos“ sporto komplekso didžiojoje salėje artėjančiam krepšinio sezonui besirengiantys „Panevėžio“ krepšininkai be didesnio vargo 97:78 (25:8, 23:23, 24:24, 25:23) nugalėjo Lietuvoje stovyklaujančią Krivoj Rogo „Krivbas Basket Liuks“ (Ukraina) komandą.

Naujausios žinios

* Lietuvoje sūdužo Rusijos naikintuvas bombonešis, lakūnas išsigelbėjo.

* Seimo komitetams siūloma imtis įvairių problemų parlamentinių tyrimų.

* Naujos paraiškos ES struktūrinių fondų paramai – spalį ar lapkritį.

* Generalinė prokuratūra kaltina naciams tarnavusį lietuvių nusikaltėlius prieš žydus.

Valiutų santykis

1 USD — 2.663 LT
1 EUR — 3.452 LT

Lietuvos prezidentas – planetos galingųjų sukūryje

Vilnius, rugsėjo 15 d. (BNS) – Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos sesijoje New York dalyvaujantis Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus susitiko su kelių valstybių vadovais.

Kaip pranešė prezidento spaudos tarnyba, V. Adamkus neformalioje aplinkoje bendravo su Italijos premjeru Silvio Berlusconi, Portugalijos prezidentu Jorge Sampaio, Gruzijos prezidentu Michail Saakašvili, Moldovos prezidentu Vladimir Voronin.

Kalbedamasis su JAV prezidentu George W. Bush, Lietuvos vadovas aptarė šioje sesijoje nagrinėjamas JT pertvarkos problemas. Prezidentai sutarė, kad, įvertinus naujas tarptautinių santykių realijas, būtina siekti reformuoti Jungtinių Tautų or-

ganizacijos veiklą ir rasti kompromisą tarp Vakarų valstybių bei besivystančių šalių interesų. JAV prezidentas domėjosi, kaip Lietuvos vadovas vertina padėtį Ukrainoje po pakeitimų aukščiausiuose valdžios sluoksniuose. Ši tema buvo aptarta ir V. Adamkaus pokalbyje su Europos Sąjungos Aukštųjų atstovų Bendrajai užsienio ir saugumo politikai Javier Solana.

G. Bush Lietuvos vadovui pasakojo, kokių dedama pastangų New Orleans praizūso uragano pasekmėms likviduoti. Su Izraelio premjeru Ariel Sharon V. Adamkus kalbėjo apie Artimųjų Rytų taikos procesą ir aptarė padėtį Gazos ruože iš ten išsiskelus Izraelio gyventojams.

Lietuvos vadovas dalyvavo JAV ir Indijos renginyje, skir-

tame Jungtinių Tautų Demokratijos fondui paremti, kuriame buvo diskutuota apie problemas, kylančias naujų demokratijų šalyse.

Ketvirtadienį V. Adamkus JT Aukštųjų lygio susitikime dėl Tūkstantmečio tikslų įgyvendinimo skaitė pranešimą. Kalboje Lietuvos prezidentas išdėstė nuomonę dėl JT baigiamojo dokumento ir jame užfiksuotų tikslų. V. Adamkus nuomone, būtina įgyvendinti užsibrėžtus reformų siekius ir nesustoti pusiaukeleje. V. Adamkus taip pat dalyvaus ir Frankofonijos valstybių šalių vadovų susitikime, susitiks su žydų organizacijų atstovais ir dalyvaus buvusio JAV prezidento Bill Clinton rengiamame priėmimo JT Generalinės asamblėjos dalyvių garbei.

Pasaulinė limfomos diena – viltingos žinios ligoniams

Vilnius, rugsėjo 15 d. (ELTA) – Pirmą kartą Lietuvoje rugsėjo 15-ąją minint Pasaulinę limfomos dieną, siekiama informuoti visuomenę apie šią dažniausią kraujo vėžio ligą, jos simptomus, diagnozavimą ir gydymą.

Limfomos dienos minėjimo iniciatoriai teigia, kad nors limfomos atvejų pasaulyje ir Lietuvoje kasmet daugėja, ši kraujo vėžio liga jau gydoma sėkmingai. Vis dėlto dar daug žmonių Lietuvoje nežino apie ligos simptomus ir naujas gydymo galimybes.

Pažymint Pasaulinę limfomos dieną, ketvirtadienį Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos hematologijos centruose besigydantių limfomų lankė bendrąją „Kraujas“ narių, o sostinės Savivaldybės aikštėje prie Gedimino prospektu vyko koncertas akcija „Kelias į sveikatą“. Renginį pradėjo sveikatos apsaugos ministras Žilvinas Podaiga, koncertą vedė bendrąją „Kraujas“ narys, aktorius Dalius Mertinas. Renginio pabaigoje iš vaikų rankų ir dangų pakilo per du tūkstančius balionų ir balandžių, simbolizuojančių žinią, kad viena iš kraujo vėžio rūšių – limfoma – jau išgydoma.

Pasak onkohematologinių ligonių bendrąją „Kraujas“ pirmininkės Jolitos Dvareckienės, pasaulyje limfoma serga apie milijoną žmonių, kasmet nustatoma apie 360,000 naujų

susirgimų, o nuo limfomos kiekvienais metais miršta per 200,000 žmonių. Lietuvoje 2002 m. sirgo per 360 žmonių.

Naujausias tarptautinis apklausos rodo, kad beveik pusė žmonių niekada nėra girdėję apie limfomą, o daugiau negu 74 proc. nežino, jog tai – viena labiausiai plintančių kraujo vėžio rūšių. Laiku nedidžiosios ar negydomas agresyvia limfomos forma sergantis žmogus miršta per pusę metų, o tokiais formomis dažniausiai serga jauni ir vidutinio amžiaus žmonės.

Pasak sveikatos apsaugos ministro Ž. Podaigos, ministerija pagrindinį dėmesį skiria ligų, taip pat ir limfomos, profilaktikai. „Šiais metais ministerija nupirko labai veiksmingų vaistų limfomai gydyti už 1 mln. litų, kitais metais šiam tikslui finansavimą padidinsime iki 2,5 mln. litų. Tačiau net ir efektyviausi vaistai nieko nereikštų, jei neturėtume gydytojų, visuomeninių organizacijų, dvasinių palaikymo“, teigė ministras.

Vilniaus Santariškių ligoninės Hematologijos, onkologijos ir transfuziologijos centro direktorius dr. Laimonas Griškevičius sako, jog Lietuvoje kasmet užregistruojama daugiau kaip pusė tūkstančio kraujo vėžio susirgimų, iš jų limfomų – ne mažiau negu 300 atvejų. Daktaras priminė, kad limfoma

diagnozuojama ir gydoma visuose didžiuosiuose Lietuvos miestuose, o mėginiai siunčiami iš tirti į Vilnių ir Kauną.

Svarbiausias pasiekimas gydant limfomą yra naujas gydymo mechanizmas – imunoterapija, sustabdoma nenormalių ląstelių dauginimasis. Praktika parodė, kad naudojant šį gydymo būdą limfoma pažeidžiama – daugiau negu 80 proc. pacientų navikas reaguoja į gydymą. Derinant tradicinę chemoterapiją su nauju imunoterapijos gydymu, pasaulyje išgydoma nuo 75 iki 95 proc. limfoma sergančiųjų. Po kelerių metų ir Lietuvoje tikimasi pasiekti geriausių šios ligos gydymo rezultatų.

Vilniaus arkikatedros administratorius kunigas Ričardas Doveika sako, kad šiandien švenčiame visuomenės brandos ir gebėjimo atsigręžti vieni į kitus dieną. Bažnyčia palaiko paliatyviosios medicinos praktiką, kad žmogus savo ligą galėtų išgyventi artimiausių žmonių aplinkoje. Šią solidarumą ir žmogiškumo dieną pasakome, kad sergantys nėra palikti vieni. Tai rodo, jog žmogus, jo gyvybė tampa prioritetu ir valstybei.

Sekmadienį, Vilniaus arkikatedroje po sakralinės muzikos pusrandžio bus aukojamos šv. Mišios už visus sergančius, juos palaikančius ir gydančius.

Lietuva remia Afganistano valdžios siekius kurti saugią valstybę

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus (k) susitiko su Afganistano viceprezidentu Ahmad Zia Massoud. Džozas Barysaitis (ELTA) nuotr.

Vilnius, rugsėjo 15 d. (BNS) – Prezidentas Valdas Adamkus teigia, kad Lietuvos žmonės puikiai suvokia Afganistano žmonių siekius sukurti saugią, stabilią ir klestinčią savo valstybę.

Tai V. Adamkus sakė trečiadienį New York vykusiame susitikime su Afganistano pirmuoju viceprezidentu Ahmad Zia Massoud.

„Mes su optimizmu laukiame jau šį sekmadienį mūsų šalyje

įvyksiančių parlamento rinkimų, kurie bus pirmas svarbus žingsnis kuriant savo valstybės pamatus“, aukšto rango Afganistano pareigūnui sakė V. Adamkus.

Kaip pranešė prezidento spaudos tarnyba, pokalbio metu Lietuvos vadovas domėjosi situacija Afganistane, tarptautinės bendrijos veiksmams bei pastangoms garantuoti saugumą ir stabilumą Afganistano

teritorijoje.

V. Adamkus pabrėžė, jog Lietuva, tapusi NATO nare, suvokdama ir atsakomybę, ir iššūkius, aktyviai įsitraukė į Aljanso darbą.

„Lietuva entuziastingai atsakė į NATO kvietimą vadovauti Provincijų atkūrimo grupei Afganistano Goro provincijoje. Galim patikinti, kad turite draugus, kurie nori jums padėti“, sakė V. Adamkus.

Lietuvos vadovaujama Provincijos atkūrimo grupė Afganistano Goro provincijoje pradėjo veikti šių metų birželio mėnesį. Šios grupės misija – NATO vadovaujamų Tarptautinių saugumo paramos pajėgų (angl. ISAF) operacijos Afganistane dalis. Goro provincijos atkūrimo grupės užduotys – stiprinti Afganistano centrinės valdžios įtaką, sudaryti tinkamas sąlygas provincijai ir valstybei atkurti. Tai didžiausias iki šiol Lietuvos indėlis į tarptautines operacijas.

Misijoje dabar dalyvauja apie 110 Lietuvos karių, iki metų pabaigos bus maždaug 130 karių.

Iš viso, kartu su sąjungininkų kariais, Lietuvos vadovaujamoje provincijos atkūrimo misijoje tarnaus maždaug 190 karių.

Karo medikai pasveikins bendro su Švedija projekto pabaigą

Vilnius, rugsėjo 15 d. (BNS) – Lietuvos karo medicinos tarnyba baigia įgyvendinti su Švedijos pagalba penkerius metus trukusį BALTMED (angl. Baltic medical project) projektą.

Kaip pranešė Krašto apsaugos ministerija, Kaune rengiama BALTMED projekto Lietuvos baigimo ceremonija.

BALTMED projekto iniciatorė – Švedija, kuri mažindama savo ginkluotąsias pajėgas, nuo 1999 m. Baltijos šalims perdavė perteklinę stacionarią ir lauko medicinos įrangą. Trijų Baltijos šalių kovinių dalinių medicininės paramos vienetai buvo apmūninti standartizuota medicinos įranga, užtikrinančia aukštesnį medicinos paslaugų teiki-

mo standartą bei karo medikų platesnio masto dalyvavimą įvairiose tarptautinėse misijose.

Pagal šį projektą Lietuvos karo medicinos tarnyba gavo po 31 bataliono ir kuopos medicininės pagalbos stotį, 300 šauklių-gelbėtojų krepšių, 200 paramedikų krepšių, 5 medicininės įrangos komplektus igulos ambulatorijoms. Lietuvos karo medikai specialiuose kursuose mokėsi dirbti su gauta įranga, buvo parengti medicinos instruktoriai, brigados štabo medicinos karininkai. 2003 m. gauta medicinos kuopos įranga, 2004 m. – lauko chirurgijos įranga, 2005 m. vasario mėnesį gautos atsarginės detalės medicinos kuopos ir lauko chirurgijos me-

dicininei įrangai.

Keliais etapais iš Švedijos gautos medicininės įrangos vertė viršija 3 mln. litų. Jeigu ją tektų susipirkti visiškai naują, išlaidos maždaug padvigubėtų.

Lietuvos kariuomenė neplanuoja turėti karo lauko ligoninės, todėl iš padovanotos įrangos komplektuojama karo medicinos kuopa, galinti aptarnauti kariuomenės brigadą – nuo 5,000 iki 7,000 žmonių.

Švedų dovanotoji įranga gali būti naudojama per tarptautines operacijas ir humanitarines misijas, jos kiekis leidžia mokytis rezervo karių. Įranga leidžia teikti ir sudėtingiausio – 3-ojo lygio – medicinos paslaugas.

Baltijos valstybių parlamentiniai Užsienio reikalų komitetai susitiks Druskininkuose

Vilnius, rugsėjo 15 d. (BNS) – Baltijos valstybių parlamentinių Užsienio reikalų komitetų (URK) delegacijos penktadienį susitiks Druskininkuose.

Kaip pranešė Seimo Ryšių su visuomene skyrius, šių susitikimų metu Baltijos valstybių delegacijos pasikeičia nuomonėmis įvairiais tarptautinės

politikos klausimais, diskutuoja dėl bendrų sprendimų galimybių, siekiant užtikrinti Baltijos valstybių interesus Europos Sąjungoje (ES), taip pat aptaria aktualius regioninius klausimus.

Druskininkuose rengiamo susitikimo metu ketinama aptarti Baltijos valstybių santy-

kius su Rusija, ES pirmininkaujančios Didžiosios Britanijos prioritetus, taip pat Baltijos šalių vaidmenį, vykdančią Europos Kaimynystės politiką.

Pastarąjį kartą Baltijos šalių parlamentinių URK delegacijos buvo susitikusios praėjusių metų gruodį Rygoje.

Seimo opozicijai nepavyko užprotestuoti rudens darbų programos

Vilnius, rugsėjo 15 d. (BNS) – Seimo opozicijai nepavyko užprotestuoti valdančiosios daugumos parengtos rudens sesijos darbotvarkės.

Seimas ketvirtadienį 58 balsais „už“, 3 – „prieš“ ir 30 parlamentarų susilaikius priėmė nutarimą, kuriuo patvirtino rudens sesijos darbų programą.

Darbotvarkės nepalaikė opozicinių frakcijų atstovai – konservatoriai, dalis liberalcen-

tristų bei liberaldemokratų. Vyriausybė rudens sesijai teikia Seimui daugiau nei 100 teisės aktų projektų, iš kurių 53 susiję su eurointegracija, taip pat daugiau nei 100 projektų parengė parlamentiniai komitetai ir Seimo nariai.

Tarp svarbiausių šios Seimo sesijos darbų minimas biudžeto patvirtinimas bei Konstitucijos pataisų, tarp jų – dėl tiesioginių merų rinkimų bei euro įvedimo,

priėmimas.

Seimo Statutas numato galimybę sesijos programą vėliau tikslinti.

Klausimas į sesijos darbų programą, savaitės ar kitos dienos darbotvarkę privalomai įrašomas trečdalis Seimo narių raštišku reikalavimu. Privalomai į posėdžio darbotvarkę klausimai įrašomi ir prezidento prašymu.

Spaudos konferencijoje (iš kairės): dr. Laimonas Griškevičius, ministras Žilvinas Podaiga, Jolita Dvareckienė, Dalius Mertinas ir kun. Ričardas Doveika. Renato Neverickio (ELTA) nuotr.

SPORTO

APŽVALGA

ŠALFASS-gos GOLFO TURNYRAS ČIKAGOJE

EDVARDAS ŠULAITIS

Dalyvavo net 112 golfo entuziastų

Vienas didžiausių lietuvių golfo turnyrų metų eigoje buvo surengtas rugsėjo pirmąjį savaitę „George Dunne National Golf Course“ aikštyne, Oak Forest miestelyje, prie Čikagos. Tai metinės Š. Amerikos Lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjungos (ŠALFASS) pirmenybės.

Iš vieno jų vadovų — Tomo Vaitkaus (jis yra ir Čikagos Lietuvių golfo klubo prezidentas) gautomis žiniomis, žaidėnėse dalyvavo net 112 golfo žaidėjų. Jų dauguma (59) buvo Čikagos ar jos apylinkių gyventojai. Po 18 atsiuntė Toronto (Kanadoje) ir Detroito miestai. Visas turnyras atvyko iš tolimosios Kalifornijos, o Cleveland prisidėjo su trimis golfinkais. Po vieną golfo entuziastą atvažiavo iš Floridos ir Texas valstijų.

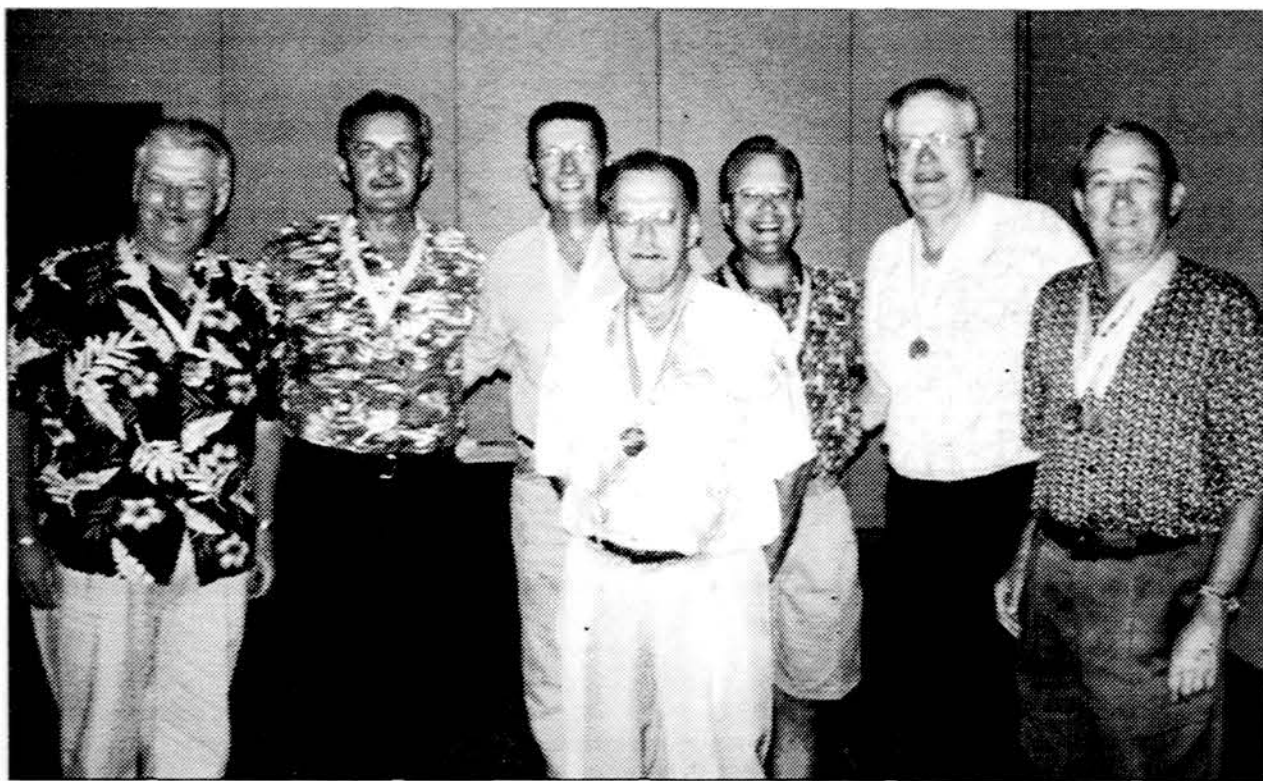
Pačios varžybos, kurios prasidėjo rugsėjo 3 d. ryte, buvo

pravestos įvairiose grupėse, sudarytose pagal pajėgumą, amžių ir lytį. Pagrindinė grupė, kurią sudarė patys stipriausieji golfinkai, vadinosi „masters“ vardu. Čia pirmuoju išėjo Viktoras Memėnas iš Detroit, kurio rezultatas — 157. Antruoju liko klevelandietis Ed. Salem (159), trečiuoju — Tom Lapas (159) iš Čikagos. Jie visi buvo laimėtojai pagal „Gross“ rezultata. „Net“ nugalėtoju buvo pripažintas čikagietis Justin Sadauskas (149).

Vyrų „A“ klasėje trys laimėtojai pagal „Gross“ išsiriškio: 1. Ed Dumblauskas iš Čikagos (159); 2. Algis Petrulis (161) iš Detroit; 3. Harry Burt iš Detroit (163). „Net“ laimėtojas — Alfredas Urba iš Čikagos su 148 pasekme.

Vyrų „B“ klasėje pirmuoju pagal „Gross“ buvo iš Kalifornijos atvykęs Tomas Balchas, (182), o „Net“ laimėtojas irgi Kalifornijos atstovas Larry Kanneckas (153).

Taip pat dar buvo varžomasi vyrų „C“ ir „D“ klasėse, jų laimėtoju čia dėl vietos stokos,

ŠALFASS-gos golfo turnyro Čikagoje dalyviai.

Edvardo Šulaičio nuotrauka.

neminime, eidami tiesiai prie senjorų, kurių buvo 3 amžiaus grupės. Pačių seniausiųjų golfininkų tarpe laimėjo: 1. Alfredas Urba; 2. Vytautas Vaitkus; 3. Rimas Izokaitis.

Moterys laimėtojos

Čia netrūko ir moterų bei jaunių golfo entuziastų. Moterų „A“ klasėje laimėtojos atsistojo: 1. Aldona Vaitkienė (Čikaga, 203); 2. Yolanda Tomasić (Toronto, 203); Genė Rimkienė (Čikaga, 207); Dawn Juška (Detroit, 146).

Vyresniųjų jaunių klasėje pirmąsias tris vietas užėmė: Kris Butkys, Viktoras Joga, Darius Saplys. Pas jaunuosius vyravo Tomas Kleiza.

Komandinėse vyrų varžy-

bose pirmąją vietą nusinešė Čikagos „A“ komanda, antrą — palikusi Detroit, o trečioje — California. Moterų klasėje laimėtojos išsiriškio: 1. Čikagos „A“; 2. Toronto; 3. Čikagos „B“ komanda.

Be to, buvo ir visokių kitokių laimėtojų: pas vyrus toliausia kamuoliuką numušė Tomas Vaitkus, pas moteris — Janina Špokas. Arčiausiai prie duobutės kamuoliukas pateko, mestas Dariaus Marijošiaus pas vyrus, o pas moteris šioje srityje geriausiai užsirekomendavo Ruta Stauskas.

Po žaidynių, sekmadienio vakare, Holiday Inn viešbutyje Tinley Park, IL, buvo šaujami vakarienė su dovanų įteikimu laimėtojams. Čia dalyvavo daugiausia negu šimtinė žmonių ir nuotaika buvo puiki. Golfo en-

tuzistai ir jų draugai turėjo progą susitikti ir pabendrauti.

Šį sekmadienį — LF golfo turnyras

Reikia bent trumpai paminėti šį sekmadienį, rugsėjo 18 d., ruošiamą Lietuvių fondo tradicinį golfo turnyrą, jau vienuoliktąjį iš eilės. Jis vyks Old Oak Country Club aikštyne, Homer Glen, IL.

Kaip mums pranešė šio turnyro vyriausiasis organizatorius Vytautas Vaitkus, iki antradienio buvo užsiregistravę daugiau negu 50 žaidėjų ir dar jų yra laukiami. Registruotis dar galima, skambinant V. Vaitkui, tel. 630-243-8178. Bus ne tik golfo žaidimai, bet jų užbaigimui rengiama ir vakarienė.

Sportas LIETUVOJE

KAUSIS KAIP KARŽYGIAI

Lietuvos vyrų krepšinio rinktinės vyriausiasis treneris Antanas Sireika neabejoja, kad Lietuvos krepšininkai Europos čempionate Serbijoje ir Juodkalnijoje kovos iš visų jėgų, tačiau visi supranta, kaip rinktinėi trūks Arvydo Macijausko, kuris negavo NBA komandos „New Orleans Hornets“ leidimo atstovauti rinktinėi. „Lietuvoje yra trys milijonai krepšinio specialistų, kurie visi supranta, ką rinktinėi reiškia Arvydo netekimas. Del to labai prašau nebloginti mums nuotaikų ir nevartoti žodžių 'katastrofa',

'tragedija' ar panašių. Kas tai yra iš tikrųjų, matėme per televiziją", — sako A. Sireika.

„Vyrai puikiai supranta, kad netekus Arvydo teks daugiau pasidaryti ir žaisti ne 100, o 110 proc., kalbėjo treneris. — Esame Europos čempionai ir žinome, kaip kovoti. Neabejoju, kad vyrai kausis kaip karžygiai ir pasistengs neapvilti lūkesčių“. Pats A. Macijauskas pripažino, kad traumotos kojos būklė yra geresnė, skausmų nėra, tačiau po dešimties dienų ramybės normaliai rungtyniauti bus neįmanoma.

Lietuvos rinktinės vadovo Algimanto Pavilionio teigimu, dėl A. Macijausko problemos pranešta NBA vadovybei, kuri pažadėjo susisiekti su „Hornets“ komanda. Lietuvai tai padaryti nėra paprasta, nes dėl povynio New Orleans klubo būstinė persikėlė kitur. „Reikia suprasti, kad Arvydas yra samdytas kareivis, komandos naujokas, todėl privalo atsizvelgti į klubo reikalavimus“, — sako A. Pavilionis.

(ELTA)

LIETUVOS KREPŠINIO RINKTINEI — 800,000 LITŲ

Bendrovė „Švyturys — Utenos alus“ per artimiausius dvejus metus Lietuvos nacionalinei vyrų krepšinio rinktinėi skirs 800,000 litų paramą. Tai numato Vilniaus „Šarūno“ viešbutyje pasirašyta paramos sutartis.

Šiuos išsipareigojimus savo parašais patvirtino „Švyturys—Utenos alus“ generalinis direktorius Rolandas Viršilas ir Lietuvos vyrų krepšinio rink-

tinės rėmimo fondo direktorius Algimantas Pavilionis.

„Esame Lietuvos rinktinės rėmėjai jau septintus metus ir tikime, kad Lietuvos krepšininkai yra lyg geriausi, jei ne pasaulyje, tai Europoje — tikrai. Del to galia duoti tvirtą pažadą remti rinktinę ir dar ne vienerius metus“, — sakė R. Viršilas.

Linkedamas sėkmės Serbijoje ir Juodkalnijoje, „Švyturio“ vadovas Rolandas Viršilas Sireikai padovanojo kopiją veliavos, su kuria į Žalgirio mūšį vedė savo pulkus Vytautas Didysis. „Labai džiaugiamės pratesta partneryste, nes kartu su „Švyturio“ išgyvenome ir sėkmes, ir nėsėkmes. Būnant kartu lengviau pakelti pralaimėjimus, o ir pergalės džiaugsmas — daug saldesnis“, — sakė A. Pavilionis.

Pagal paramos sutartį, Lietuvos rinktinės vandeniu jau tradiciškai tapo geriamasis vanduo „Montavit“, kuriuo rinktinės treneriai ir žaidėjai gaivinosi treniruotėlių stovyklose.

(Elta)

„Švyturys—Utenos alus“ vadovas Rolandas Viršilas (kairėje) ir Lietuvos vyrų krepšinio rinktinės rėmimo fondo direktorius Algimantas Pavilionis. „Švyturys—Utenos alus“ pasirašė sutartį remti Lietuvos rinktinę.

Tomo Černišovo (Elta) nuotr.

Lietuvos vyrų krepšinio rinktinės vyr. treneris Antanas Sireika.

Tomo Černišovo (Elta) nuotr.

FUTBOLAS ČIKAGOJE

„LITUANICOS“ FUTBOLININKAI ĮVEIKĖ LENKUS

Praėjusį sekmadienį, rugsėjo 11 d., buvo nesezoniskai karšta, bet tas nesukliudė „Litanicos“ futbolininkų iškovoti 3 taškus „Metropolitan“ lygos „major“ diviziono pirmenybėse. Žaidžiant naujoje lietuvių namų aikštėje Bamberk Park, Lemont, mišiskiai „sausai“ — 2:0 rezultatu įveikė lenkų „Legovia“ vienuolikę.

Abu įvarčiai ir lenkų vartus krito pirmame kėlinyje. 18-oje minutėje pasižymėjo Tomas Maciulis, o 30-oje Nidijus Puškorius gražiu šūviu ženklino 2:0. Toks rezultatas išsilaikė iki rungtynių pabaigos, nors mišiskiai turėjo gražių progų pasiekti padidinti. Ir lenkai porą kartų pagrasino lietuvių vartams.

Po dviejų ratų lietuvių komanda atsistojo antroje vietoje iš dešimties komandų. Pirmoje eina „Lightning“ su 6 taškais. „Lituanica“, „Maroons“ ir naujokai „Tarnovia“ turi po 4 taškus, bet mišiskiams antrąją vietą lemia geresnis įvartų santykis. Penktoje vietoje eina „Eagles“, o šeštoje ir septintoje „United Serbs“ ir „Schwabens“, turinčios po 3 taškus. „Polonia“ pelnė tik 1 tašką, o lentelės uodegėlėje stovintys „Vikings“ ir „Legovia“ — dar nesugriebė nė vieno.

Praėjusį sekmadienį pergales taip pat iškovojo „United Serbs“, „Schwabens“ ir „Lightning“. O „Maroons“ sužaidė lygiomis (3:3) su „Tarnovia“.

E. Š.

SEKMADIENĮ SU „MAROONS“

Šį sekmadienį lietuviai turės važiuoti į svečius pas „Maroons“ futbolininkus, kurių namai yra Elmwood Park High School aikštė, esanti netoli First Avenue. „Maroons“ vienuolikė nėra iš stipriųjų —

E. Š.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$120.00. Foreign countries \$135. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur (USD)	\$120.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:	\$135.00	\$70.00	\$60.00
JAV	\$70.00	\$53.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (USD)	\$80.00	\$70.00	\$40.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$600.00	\$300.00	
Reguliariu paštu	\$120.00	\$66.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$190.00	\$100.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$68.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

redakcija@draugas.org

Administracijos — Vytas Paskus

administracija@draugas.org

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatka. Skelbimų kainos atsiunčiamas, gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas: rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

ARAS ŽLOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuvams suvartojus dantis už priemoną, kurią
susilpninti kabinę angliskai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

„DRAUGO“
SKELBIMŲ SKYRIUS
TEL. 773-585-9500

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbotviete bei kitų vietų
skausmo diagnostikos ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

KREPŠINIO PASAULYJE

LIETUVOS MOTERŲ RINKTINĖ — KETVIRTOJI EUROPOJE

Sekmadienį pasibaigusios Europos moterų pirmenybės Lietuvos krepšininkės užėmė garbingą — IV vietą ir kvalifikuotos 2006 metais Brazilijoje numatytoms pasaulio pirmenybėms. Nors lietuvių buvo netoli apdovanojimų, bet dvi paskutinės pralaimėtos rungtynės (prieš rusas ir ispanes) joms neleido parsivežti medalių.

Pats svarbiausias lietuvių laimėjimas buvo grupinėse varžybose, kuomet jos nugalėjo ligšiolines Europos čempionės — Rusijos rinktinę. Ketvirtfinalyje įveikusios Lenkiją, mišiskės galėjo atsikvėpti, nes jau negalėjo nukristi žemiau ketvirtos vietos. Tai ir buvo paskutinės mišiskių laimėjimas šiose pirmenybėse.

Pusfinalis lietuvių suvedė su rusėmis, kurios šį kartą

atsirevanšavo už ankstesnį pralaimėjimą. Ne geriau sekėsi ir rungtynėse su ispanėmis, kurios lietuvių iškėlė 83:65 ir sugriebė bronzą. Paskutinės rungtynės nesisekė ir čempionėms rusėms, kurios įtemptoje kovoje nusileido čekėms, rezultatu 70:72 (likus 8 sekundėms čekė Eva Nemcov pelnė tritaškį, kas ir garantavo joms pergalę).

Penktąją vietą iškovojo prancūzės, įveikusios latves 85:62 ir užsitikrino kelialapį į Braziliją. Del 7-os vietos Lenkija suklė šeimininkės — Turkijos krepšininkės 82:71.

Šios Europos moterų krepšinio pirmenybės jau buvo 30-osios iš eilės. Vieną kartą čempionio titulu buvo pasipuošusi ir Lietuva.

E. Š.

NETRUKUS BUS IR VYRŲ PIRMENYBĖS

Pasibaigus moterų pirmenybėms, netrukus ir Serbija ir Juodkalniją rinksis vyrai krepšininkai Europos pirmenybėms. Čia savo Europos čempionų titulą turės ginti Lietuva, tačiau šį kartą Lietuvos rinktinėje nematysime nė vieno žaidėjo iš NBA profesionalų klubams priklausantių mūsų krepšininkų, kurių yra net šeši.

Tik vienas iš jų — Arvydas Macijauskas — buvo pasiryžęs atstovauti Lietuvai. Tačiau pasirengiamosiose rungtynėse gauta trauma, ji išstūmė iš rinkuotės. Kiti vyrai — sakėsi yra nuvargę po praėjusio sezono, o kai kurie — nežinia kodėl nepanoro ginti Lietuvos vardo. Su dabartine sudėtimi būtų gerai, nes savoje aikštėje jie nenorės prarasti taškų.

Lietuva žais „B“ grupėje kartu su Turkija, Kroatija ir Bulgarija. Iš viso bus 4 grupės po 4 komandas. Pirmąsias rungtynes lietuviai turės rugsėjo 16 d., 10 val. vak., Lietuvos laiką prieš Turkiją. Rytąsias dienas Lietuvos rinktinė susitiks su Kroatija, o rugsėjo 18 d. — su Bulgarija. Ypatingai geros komandos pateko į „A“ grupę, kurioje varžysis Rusija, Italija, Vokietija ir Ukraina. Taip pat pajėgios komandos pakliuvo ir į „C“ grupę, kur matome Slovėniją, Prancūziją, Graikiją, Bosniją ir Hercegoviną. Šeimininkai serbai rungtyniaus „D“ grupėje, kartu su latviais, ispanais ir viena kita komanda, kuri, rašant šią žinią, dar nebuvo paaiškėjusi (Izraelis ar Vengrija).

Ed. Šulaitis

NEKILNOJAMO TURTO RINKOJE LAUKIAMA NEMAŽAI POKYČIŲ

KESTUTIS PRANCKEVIČIUS

Ne tik mūsų šalies piliečiams, bet ir užsienio turistams, svečiams, atvykusiems į didžiulius šalies miestus, į akis krinta pastaraisiais metais labai pagyvenusį prekybą nekilnojamojo turto rinka. Žemės sklypams, gyvenamaisiais namais, butais ir kt. Kai kurie gyventojai parduoda ir savo atkurtos nuosavybės žemę, privatizuotus butus. Šitoks procesas ypač ryškus Lietuvos sostinėje ir aplink ją besiribojančiuose miestuose.

Vilnius tampa traukos centru

Tuo tarpu visuomenėje nekyla aistros ir kalbos dėl to, jog nekilnojamojo turto pasiūla vis didėja, bet gyventojų skaičius mažėja... Ekonomikos žinovų teigimu, pagal nekilnojamojo turto dėsnius, jei gyventojų skaičius mažėja, tai ir šio turto kainos turėtų kristi. Tokį paradokšą mūsų skaitojams aiškindamas, prityręs nekilnojamojo turto ekspertas, Lietuvos vidutinių ir smulkiųjų nekilnojamojo turto agentūrų asociacijos prezidentas Gediminas Bareika teigė, jog mūsų valstybėje pastaruoju metu labai trūksta normalios darbo jėgos – statybininkų, darbininkų ir kitų profesijų darbuotojų, o nuo 2006 m. įmonėms jau bus leista įsivežti darbo jėgą iš svetur. Jie ir užpildys tas spragas, kurios šiuo metu egzistuoja.

„Lietuvos nekilnojamojo turto rinka yra nedidelė, be to, šalyje ir taip jau yra sumažėjęs gyventojų skaičius, kai tuo tarpu Vilniuje ir jo priemiesčiuose jau susitelkę apie 1 milijonas gyventojų. Taigi, sostinė daugeliui šalies gyventojų tampa kone svajonių miestu. Tai va, tas dėsnius, kai mažėja gyventojų ir krinta nekilnojamojo turto kaina, tinka tik didžiosioms valstybėms“, – sakė G. Bareika.

Karti patirtis pamokė gyventojus

Daugiau nei per 15 metų nekilnojamojo turto rinkoje patirties sukaupęs, mūsų pašnekovas, prognozuodamas nekilnojamojo turto kainas ir aiškindamas jų kainų kilimo priežastis, teigė, jog pirmiausia tam įtakos turėjo per pastaruosius

Lietuvos vidutinių ir smulkiųjų nekilnojamojo turto agentūrų asociacijos prez. Gediminas Bareika.

Antano Tumėno nuotrauka.

5–8 metus išaugusi didelė konkurencija tarp bankų, taip pat ir galimybė gyventojams gauti normalios paskolos nekilnojamojo turto ekspertams, Lietuvos vidutinių ir smulkiųjų nekilnojamojo turto agentūrų asociacijos prezidentas Gediminas Bareika teigė, jog mūsų valstybėje pastaruoju metu labai trūksta normalios darbo jėgos – statybininkų, darbininkų ir kitų profesijų darbuotojų, o nuo 2006 m. įmonėms jau bus leista įsivežti darbo jėgą iš svetur. Jie ir užpildys tas spragas, kurios šiuo metu egzistuoja.

„Neretai tenka išgirsti kai kurių piliečių nuogastavimus, esą, dabar investuoti į nekilnojamojo turto rinktą yra rizikinga... Su tuo nesutikčiau! Tokias kalbas užkulisiuose sukėlė ne kas kitas, o bankininkai, kadangi jiems aiškiai nenaudinga, kad gyventojai pulstų iš bankų atsinešti savo indelius. Tačiau žmonės nėra tokie naivūs – jie jau pasimokė iš ankstesnių gyvenimo klaidų, atsiima indelius ir juos investuoja būtent į gyvenamuosius būstus, namus, kitą turtą. O kad bet koks pasaulio pinigų nuvertėjimas, jau žinome iš praeties, pavyzdžiui, savo laiku nuvertėjo net tokia stipri valiuta, kaip Rusijos aukso Nikolajaus monetos. Kam žvelgti taip toli, pažiūrėkime, kas darosi su JAV doleriu ar ES valiuta – euru...“, – savo nuomonę dėstė Gediminas Bareika.

Ne tik Vilniuje, bet ir Kaune, Alytuje, kituose miestuose dar energingai tebestatoma

daug butų, taip pat teikiamos prognozės, kad perpildžius biurų rinkai, gali kristi nekilnojamojo turto kainos. Asociacijos vadovo nuomone, tai yra tiesa, tačiau didelio kainų kritimo neverta tikėtis, o jei jos ir kris, tai ne daugiau kaip iki 10 procentų.

Permaininga tarptautinė nekilnojamojo turto rinka

Asociacijos vadovas G. Bareika aktyviai domėdamasis apie nekilnojamojo turto rinkos pokyčius kitose valstybėse, teigė, jog padėtis šioje srityje yra nevienoda – pavyzdžiui, Latvijoje nekilnojamas turtas net 20 proc. pigesnis nei pas mus, nors žemės kainos ten ir čia – daugmaž panašios. „Pažvelkime į kitą mums artimesnę valstybę Estiją: šios šalies sostinės senamiestis beveik visas supirkta suomių ir prekyba jau sustojusi. Tas pats ir su Latvijos sostine. Estijoje nekilnojamojo turto kainos taip pat mažesnės apie 15–20 proc., bet žemės kaina veikia pati kaip ir pas mus“, – sakė G. Bareika.

Tuo tarpu kaimyninėje Lenkijoje, pasak pašneko, nekilnojamas turtas apie 15 proc. brangesnis nei Lietuvoje. Anglijos sostinėje Londone paprasčiausio buto 1 kv. metro kaina – 20,000 litų, o namų kainos net du, tris kartus didesnės nei mūsų valstybėje.

Tačiau patios didžiausios nekilnojamojo turto kainos Japonijoje ir JAV. Pavyzdžiui New York Manheten vieno kambario 30 kv. metrų butas kainuoja 1 milijonus dolerių, o penkių kambarių, maždaug 170 kv. metrų ploto buto kaina siekia 5 milijonus dolerių.

Pasiteiravus apie tai, kokios prognozės numatomos nekilnojamojo turto rinkoje, kai Lietuva įsives bendrą ES valiutą – eurą, pašnekovas, nenorėdamas užbėgti tiems įvykiams už akių, priminė vieną konkretesnį pavyzdį – tarimą, vilnietis ar alytiškis yra padėjęs į banką 100,000 litų. Įvedus eurą, pagal kursą jis galėtų gauti apie 34,500 eurų. Ir ką šis pilietis už tokia suma galėtų įsigyti? Dabargi, 2 kambarių butas senesniuose kvartaluose kainuoja apie 200,000 litų. Įvedus eurą, pagal oficialų kursą jis turėtų kainuoti 70,000 eurų, t.y. jo vertė beveik nesikeistų, nors tikrovėje jis kainuos maždaug 100,000 eurų, t.y. pabrangtų iki 30 proc.

„Nevarta pamiršti, kad kai kuris nekilnojamas turtas gali pabrangti net 100 proc., pavyzdžiui, prie svarbių strateginių vietovių – magistralių, taip pat prie rekreacinių, poilsio zonų. Taigi, tos kai kurių valdininkų ar ekonomistų kalbos, kad kainos šioje srityje nesikeis – neturi didesnio pagrindo“, – mano nekilnojamojo turto specialistas G. Bareika.

SES. ONA MIKAILAITĖ

Aukščiausiojo teismo drama

Šiomis dienomis vyksta teisėjo John Roberts apklausa, tikrinant jo tinkamumą pirmininkauti JAV Aukščiausiam teismui. Tikrinimo komisija susideda iš 18 narių: 10 respublikonų ir 8 demokratų. Jei bus patvirtintas, teisėjas Roberts taps 109-uoju JAV vyriausiojo teismo nariu, 17-uoju jo pirmininku, buvusio teisėjo William Rehnquist įpėdiniu.

W. Rehnquist buvo teismo narys 33 m. ir jam vadovavo beveik 20 m., paskirtas prez. Reagan 1976 m. 50-metis Roberts būtų jauniausias šio teismo teisėjas JAV istorijoje. Rugsejo 14 d. apklausoje jis komisijai tvirtino, kad savo sprendimuose vadovausis JAV Konstitucija, įstatymais ir ankstesniais sprendimais. „Mano tikėjimas ir asmeniškai įsitikinimai čia neturės jokio vaidmens. Būsiu sau žmogus“. Roberts būtų ketvirtas katalikas dabartiniame ir 11-asis katalikas JAV istorijoje, paskirtas tarnauti šiame iškilame šalies teisme.

Neseniai (š.m. 09.03) mirusio vyr. teisėjo William Rehnquist vietą nebus lengva užpildyti. Jis per beveik 20 m. pakreipęs liberalių pažiūrų teismą konservatyvion pusėn savo nuosekliu, ištvermingu darbu, sumaniu vadovavimu. Buvo gerbiamas ir JAV piliečių, ir savo kolegų. John Roberts, buvęs William Rehnquist sekretorius, artimai su juo bendradarbiavęs ir gerai susipažinęs su jo pažiūromis. Roberts taip pat pasižymi inteligencija, išsamiu įstatymų pažinimu, sugebėjimu draugiškai dirbti su kolegomis.

Jeigu bus patvirtintas šioms pareigoms, teisėjui Roberts gali tekti išbūti vadovaujantioje pozicijoje bent 30 m. ir ne vien daryti lemtingus sprendimus, bet taip pat turėti didelę įtaką JAV visuomenei. Nors jis vyriausiojo teisėjo pareigas palygino su jo pažiūromis. Roberts taip pat pasižymi inteligencija, išsamiu įstatymų pažinimu, sugebėjimu draugiškai dirbti su kolegomis.

Jeigu bus patvirtintas šioms pareigoms, teisėjui Roberts gali tekti išbūti vadovaujantioje pozicijoje bent 30 m. ir ne vien daryti lemtingus sprendimus, bet taip pat turėti didelę įtaką JAV visuomenei. Nors jis vyriausiojo teisėjo pareigas palygino su jo pažiūromis. Roberts taip pat pasižymi inteligencija, išsamiu įstatymų pažinimu, sugebėjimu draugiškai dirbti su kolegomis.

TRYŠ BUVUSIOS RUSIJOS SOSTINĖS

ALEKSAS VITKUS

Nr.9

Užuoat matyto Peterhof, mes pasirinkome dar daugiau kurti matytą Čaikovskij „Gulbių ežerą“. Taip, matytą, bet kaip atspirti pagundai „ežerą“ matyti garsiam Mariinskij operos ir baletų teatre, kurio istorija prasidėjo vos tik 35 metai po Sank Peterburg miesto įkūrimo? Tikra rusiško stiliaus baletų mokykla prasidėjo, kai caras Pavel I 1801 m. pasikvietė prancūzų choreografa Charles Didelot. 1886 m. teatras pasivadino Mariinskij vardu ir tapo pasauline garsybe. Šiek tiek sumenkęs po revoliucijos, greičiausiai dėl parinkto sovietinių temų, jis atsigavo po II pasaulinio karo, ypač po 1960 m. Vakaruose įvykusiose gastrolių su tokiais šokėjais kaip Rudolf Nuriyev ir Michail Barišnikov. Beje, 1935 m. Stalin pakeitė teatro vardą į „Kirov baletas“. Kodėl?

Kirov buvo garsus revoliucionierius, Kaukaze pasižymėjęs pilietinio karo metu, vėliau paskirtas Leningrado partijos šefu. Dar daugiau jis pasižymėjo, per 18 mėnesių pastatęs, žiauriai laikomų vergų pagalba, Baltosios jūros kanalą. Lojalus stalinistas, bet jo nelaimė buvo ta, kad sovietiniame pasaulyje jis pasidarė per daug populiarus, daugelio numatomas kaip Stalin įpėdinis. Įtariama, nors nėra tikrai įrodyta, kad jo užmušimą 1934 metų gruodį inscenizavo pats Stalin, po to pradėjęs garsiasis savo partijos bendradarbių komunistų bylas, persekiojimus ir tukstančius egzekucijas. Kaip įrodyti, kad ne Stalin buvo kaltas dėl Kirov nužudymo? Pavadino teatru Kirov vardu.

Jekaterinskij dvarec (Jekaterinos rūmai)

Rytoj sekmadienis. Mes iš pat ryto paliekame didmiestį, ir traukiame autobusu į už 20 km į pietus nuo miesto esantį buvusį bažnytkaimį (šiandien ten jau gyvena per 100,000 sielų) vardu Puškin. Tai tas pats kadaise, ir daugelio dabar, vadinamas Carskoje Selo, carų vasaros rezidencija. 1937 m. sovietai, nebegalėdami daugiau pakęsti caro vardo, pakeitė miestelio pavadinimą į Detskoje Selo (Vaikų kaimelis), bet dabar yra grįžęs Puškin vardas. Lyvoja, bet mus prie vartų pasitinka muzikantai, kurie mums linksmai griežia populiarią „Katiuša“ ir kitas gyvas rusiškas dainas.

sinusį abortus. Įvairios feminisčių grupuotės jau kuris laikas demonstruoja prieš Roberts, nes jis esą panaikins moterų „teisę apsispręsti“: ar leisti savo kūdikiams gyventi, ar mirti. Roberts pakartotinai atsisakė nurodyti, kokio nusistatymo laikysis abortų klausimu. Suglumę demokratai negalėjo iš jo išpešti aiškaus pasakymo šiuo klausimu. Roberts teigė, kad gerbiais „Roe v. Wade“ buvusius sprendimus, atsakinėjo į visus legalius klausimus be jokių užrašų, nesileisdamas į kontroversinius klausimus, kurie kada nors gali būti sprendžiami Aukščiausiam teisme.

Vyrauja nuomonė, kad Roberts bus patvirtintas, nes turi puikias kvalifikacijas, yra daugeliui priimtinas. Jis jau pasisakė, kad nėra politikas ir neketina pasinaudoti vyr. teisėjo pozicija vartyti kokią nors politiką. Apklausos komisijos pirmininkas, Pennsylvania valstijos respublikonas senatorius Arlen Specter pareiškė, kad Roberts turi teisę rinktis, į kuriuos klausimus atsakyti: „Mano patirtimi, – tvirtino senatorius, – šios apklausos yra itin subtilus minuetas, kurio metu kandidatas atsako tiek klausimų, kiek jo manymu reikia gauti patvirtinimui“. Iki šiol apklausos eiga rodo, kad kandidatas Roberts sugeba mikliai šokti šį minueta.

Žiniasklaida iš anksto pranašavo, kad Roberts busias kietai demokratų egzaminuojamas, bet prez. Bush pasirinkęs itin sugebantį kandidatą, kuris taip pat atspindi jo paties konservatyvias pažiūras. Prez. Bush moraliniuose klausimuose linksta į katalikų pusę, susirūpinęs JAV moralinio nuosmukio atstatymu. Konservatyviosios evangelikų grupės kritikuoja kai kuriuos buvusius legalius Roberts sprendimus, tačiau dauguma džiaugiasi, kad Aukščiausiasis teismas turėsias keturis moraliskai principingus teisėjus. „The New York Times“ savaitinėms žurnale Jeffrey Rosen rašė, kad ne vien abortų problema svarbi: mokslo, technologijos ir visuomenės pokyčiai reikalauja visiškai naujų teisinių sprendimų. Reikia žiūrėti į ateitį, kuri atneš naujų problemų. Amerikai tampant daugiarasine šalimi bei didėjant vyresnio amžiaus piliečių.

MINTYS TAUTOS ŠVENTĖS PROGA

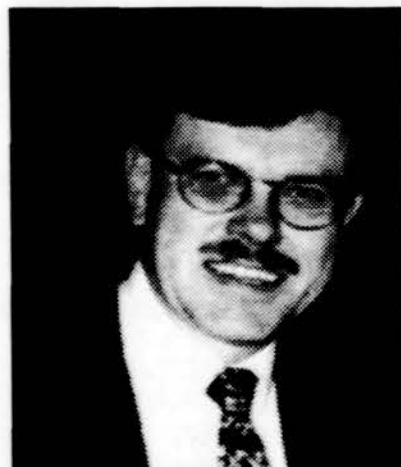
SAULIUS KUPRYS

Kai kalbame apie tautą, ypač lietuvių tautą, reikia savęs paklausti: kas yra tauta, kodėl dėl jos siejojame? Ar tauta yra kalba, kultūra, ar tam tikra žmonių grupė, turinti savo tradicijas bendrą praeities patirtį ir istoriją?

Aišku, kad visi šitie veiksniai įeina į tautos sampratą, bet ar jie tikrai ir tiksliai apibūdina jos esmę? Kalba, istorija, kultūra nesukuria tautos, tačiau visa tai yra gyvastingos tautos dūmuo, kuris vystėsi kartu su tautos augimu.

Manau, tiksliausias tautos esmės aptarimas yra toks: tauta yra vertybė, kurią gerbiame ir puoselėjame. Tauta yra ne kas kita, kaip šeima placiaja prasme.

Kaip šeima yra svarbiausias žmonių židinys, taip tauta yra šeimų šeima, kurios pagrindinis ryšys yra meilė. Šeima, užtikrina materialinį ir dvasinį prieglobstį savo nariams. Sveikoje šeimoje žmogus

Saulius Kuprys.

turi galimybės vystytis ir perduoti gyvybę ateinančioms kartoms. Taip ir sveikoje tautoje jos nariai gali skleisti, vystyti savo kultūrą, užtikrinti saugumą savo tautiečiams.

Mano tėvas, norėdamas, kad mes geriau suprastume tautos esmę, išryškino dvi sąvokas: brolystė ir tėvystė. Tai yra saitai, kurie mus visus jungia. Tėvystė yra ryšys, mus jungiantis su praeitimi, protėviais, o brolystė mus visus jungia dabartinėje plotmėje.

Tai yra meilės ryšiai – juk turime mylėti savo tėvus ir visus tuos, kurių dėka esame čia. Tuo pačiu mes esame dabartyje, surišti brolyste, kuri yra ir praeities, ir ištikimybės tėvystei pasekmė.

Tai iš tikrųjų yra krikščionybės įgyvendinimas ir išsipildymas. Juk Kristus yra Dievo Sunus – mūsų tėvystės ryšys, o kartu ir mūsų Brolis – brolystės ryšys. Jo auka atstatė tai, kas buvo pažeista. Jis tą perdavė visoms kartoms ir mes, kaip krikščionys, tai patiriame kiekvienoje Mišių aukoje.

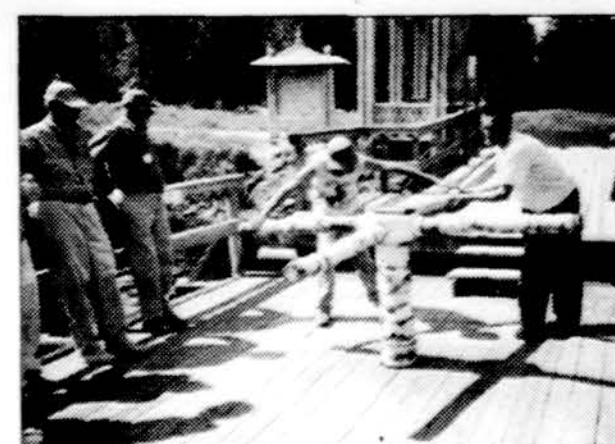
Kristuje susikryžavo tėvystė ir brolystė: praeitis ir dabartis. Dabartis be praeities neturi prasmės. Ir kas tai neigia, gyvena melu.

Ar tauta mus įpareigoja? Taip, jeigu mes turime pareigą savo šeimai, tuo pačiu turime pareigą ir savo tautai. Juk ketvirtasis Dievo įsakymas sako „gerbk savo tėvą ir motiną“, t.y. tėvystės vertybės, o tuo pačiu turime mylėti savo brolių, savo seserį. Taip savo tautoje turime

mylėti ir gerbti savo tautiečius, jei jų negerbiame ir nemylime, negerbiame ir saves.

Todėl turime pareigą savo šeimai, turime ją ir savo tautai. Visų pirma turime pažinti savo tautą, jos istoriją, kalbą, nes sunku mylėti tai, ko nepažįstame. Kadangi tauta yra vertybė, ją turime stiprinti ir puoselėti. Kadangi tauta yra dvasinė vertybė, ją labiausiai reikia stiprinti dvasine plotme, kelti jos moralę ir ugdyti kūrybines vertybes.

Noriu pabrėžti, kad tautos, kaip vertybės, sąvoka yra vienišinė autentiška jos samprata. Kada ji klaidingai suprantama, kaip ir šeimoje, įvyksta daug blogio. Mes visi esame to liudininkai, nes praėjusio šimtmečio baisiausi įvykiai vyko kaip tik dėl to, kad buvo klaidingai ir šventvagiškai suprasta tautos esmė. Lietuvių tautos patirtis – trėmimai, partizanų auka – patvirtina ir pabrėžia, kad tauta yra dvasinė vertybė. Jos didvyriai ne tik tai suprato, bet pasiūdijo net savo gyvybės auka.

„Modernus“ keltas į Mandrogį Puškin vardo pasakų karalystę.

Elenos Tumavičienės-Labanauskaitės, Sibiro tremtinės, prisiminimai

Užrašė V. VELICKIENĖ

1947 m. gruodžio 29 diena. Žiema. Mums kaimo seniūnas J. Pilvinis pranešė: „Jūsų šeima veš ar atims turtą. Tą aš girde-jau, bet aiškiai pasakyti negaliu“.

Tuomet jau gandai plito, kad veža—tremia žmones į Siberiją. Mes netikėjome, kad gali mus vežti. Juk mes nieko blogo nepadareme. Vyras Albinas nepriklausė jokioms partijoms, nebuvo valdininkas, tikėtai dirbo savo žemę. Gyvenome Dirmeikių kaime prie pat vieškelio, kuris buvo šio kaimo pagrindinis kelias. Iki artimiausio Tryškių miestelio buvo apie du kilometrai kelio. Gyvenome užkaišai, turėjome keletą karvių, kiaušius, tris arklius, todėl mes dažnai lankydavosi sribai. Jie eidavo grupėmis ir niekada neaplenkdavo mūsų sodybos. Visada prašydavo pavalgyti ir būtinai išgerti, jie gąsdindavo: „jei neduosit ko prašom, išvažiuosit pas baltas meškas“. Dažnai sribų tarpe būdavo mūsų kaimynų sūnus Bolis Balčiūnas. Jis dar tebėra gyvas ir gyvena Tryškių mieste-lyje, Valančiaus gatvėje.

Gruodžio 29 dienos vakare, nieko blogo negalvodami, kaip visada, nuėjome visi miegoti. Antrą valandą nakties, pasibeldė kareiviai, uniformuoti žmonės su ginklais. Reikalavo atidaryti duris. Uošvis — Tumavičius Leonas, atsikėlė, atidare duris ir sulėjo juos į vidų. Tada aš, vyras Albinas atsikėlė, apsirengė, mus apėmė keistas jausmas. Tuoj vienas iš ginkluotų vyrų — sribokas, kareivis, nežinau, nes buvo nepažįstami, sakė: „pataisyk mums pusryčius“. Aš nieko nelaikydama pasiėmiau peilį, ir pasirodė, kad aš išėjau pro duris, apsidairiau, ogi matau, kad mane seka iš paskos kareivis ar tai sribas su šautuvu. Mane apėmė baimė, supratau, kad čia kažkas negerai. Parėjusi į kambarį pasakiau, kad jau veš mus, nes mane seka ginkluotas vyras, bijojo, kad nepabėgiau. Pusryčių nebereikėjo ruošti.

Vyro tėvus ir mane su Albinu suvarė į vieną kambarį ir pareiškė, kad būsim visi ištremti už bandytą partizanų palaikymą 10—čiai metų į Siberiją. Davė pasirašyti šeimos galvai ant kažkokio prirašyto lapo. Šeimos galva buvo vyro tėvas, nes žemė buvo jo vardu. Visi išsigandom, o man, išgirdus tuos žodžius, pasidarė silpna, nebebuvo jėgų, neliko nei proto, toks išgastis atėmė rankas ir kojas. Vaikščiojom po kambarį kaip išdurnę, vaikai buvo mazi, sūnui Jurgui buvo penkeri, o dukrai Irenai tik vagone

suejo dveji metai. Vaikus susodinome ant lovos, o pati nebesusigaudau, ką daryti? Žiemos metas, šaltis didelis, kaip ap- rengti vaikus, tokių šiltų dra- bužių, kurie tikti Sibiro šal- čiams, neturėjau. Sūnus turėjo kailinukus, o dukra dar tokia maža, jai nieko šiltesnio nebu- vom pasivė. Dukrą susukau į savo žieminį palatą, ką darysi, negalvojom išlikti gyvi, pagal- vojau paves kur nors toliau ir sušaldys vagone.

Kareiviai pasikvietė vyrą ir kartu visi išėjo arklų kinkty. Du pasiliko kambariye saugoti mūsų, kad nepabėgtume. Ve- žimai atvažiuojo prie durų, Al- binas su tėvu, lydimi ginkluotų vyrų, nuėjo į kletį pasiimti koki- maišelių miltų, leido pasiimti du maišelius: vieną kvietinių, o kitą — miltų ruginių miltų. Tačiau, kai kėlė mūsų „turtą“ į vagoną gavome tik vieną ru- ginių miltų maišėlį. Kvietiniai miltai dingę, matyt, pasiliko sribokai sau.

Vyrai norėjo papjauti vieną kiaušį ir įsidėti mėsos, nes Ka- lėdų šventėms nebuvom pjovę ir mėsos neturėjome. Atsaky- mas buvo — negalima. Neturė- jome išsikepti ir duonos, o buvu- sioji jau baigėsi, tai ir visas mūsų maistas, kurį galėjome išsivežti. Į ryšulius surišome šiek tiek patalynės, kuri buvo labai reikalinga šaltame vago- ne.

Buvo duotas įsakymas eiti laukan ir sėstis į vežimus. Visas turtas buvo sukrautas į vieną vežimą, į tą patį susėdo ir mes visi. Prie antro veži- mo buvo prištos karvės. Ve- žimai, lydimi ginkluotų žmonių, pajudėjo Tryškių miestelio link. Nuvežė visus į Tryškių mokyk- lą, suvarė į didelę salę. Vežimą su gyvuliais nukreipė į Tryš- kiuose buvusį dvarą. Salėje radome atvežtų daugiau žmonių, bet pažįstamų nebuvo. Tuo laiku iš Dirmeikių kaimo išvežė mus pirmus. Mūsų buvo šeši žmonės: aš su vyru Albinu Tumavičiumi ir dviem vaikais, vyro tėvas Leonas Tumavičius ir motina Elzbieta Tumavičienė. Salėje išbuvo visą dieną, ji vis papildoma naujais tremti- niais. Vakare prie mokyklos atvažiuojo mašinos, visus mus susodino į jas ir vežė į Kur- šenų geležinkelio stotį. O čia jau mūsų laukė paruošti keliniai gyvuliniai vagonai. Kol pa- siekėme Kuršenus, (28 kilome- trai nuo Tryškių), jau buvo tam- su. Niekas nelaikydami kariškiai sulapino visus į gyvulinis vagonus, mūsų vagonas buvo nedidelis, vienos durys. Vagono lentinės sienos buvo su tarpe- liais, pro juos pustė sniegą ir vidų, jos aplidavo ir baltavo iš vidaus, pro tuos plyšelius stebė- davome aplinką, langelis buvo nedidelis ir aukštai palubėje.

Vagono viduryje stovėjo maža kurenama malkomis krosnelė, tik niekas nedavė malkų, tu- rėjome pasirūpinti patys pabė- gių. Sustojus traukiniui, jų pa- rūpindavo lydinčios kareiviai. Už tai jiems reikėjo duoti pinigų ar degtinės. Kol vyrai turėjo to- kių atsargų buvo geriau, tačiau vagonė šilumos visada trūkdavo ir sienos iš vidaus buvo apšarmojusios.

Mūsų vagonė važiuojo ketu- rios šeimos, visos buvo su mažais vaikais, be mūsų šeimos vagonė važiuojo Klimaitienės šeima — iš aštuonių žmonių, jos vyras jau buvo nužudytas miške, Rudzinskienės šeima iš keturių žmonių, jos vyras ir viena dukterė buvo kalėjime. Ketvirtos šeimos pavardės ne- beprisimenu. Jos važiuojo dvie- se: mama ir dukterė. Vyras taip pat sėdėjo kalėjime. Tad viso vagonė buvome 20 žmonių. Va- žiuovė 17 parų. Per tą laiką tik vieną kartą buvo atnešę kibirą sriubos, truko vandens, sunkiai sekėsi išprašyti iš kareivių. Gaudavome kartais tik sustojus traukiniui. Trem- tinė Rudzinskienė mokėjo rusų kalbą, todėl ji šaukdavo ant kareivių: „kodėl troškinatė žmones, neduodate vandens at- sigerti, vaikai verkia, prašo vandens, o jo nėra“. Po to, iš- leisdavo po vieną žmogų iš va- gono atsinešti po kibirėlį van- dens. Tačiau ir to vienintelio produkto — vandens kiekviena kartą tekdavo maldauti. Jo so- čiai atsigerti nebuvo. Atlikinėti gamtinius reikalus vagono grindyse vyrai padarė nedidelę skylę.

Baisi, ilga kelionė išskamavo mus visus. Šaltis, alkis, vaikų verkimas lydėjo visą kelią. Lau- kem, kad tik greičiau pasiek- tumas skirtą vietą, nesvarbu kaip ten bebūtų. Visuose vago- nuose buvo giedamos giesmės, kurios nors kiek praskaidrinan- do niūrias naktis ir dienas. Traukinys važiuojo ilgai nesu- stodamas. Vieną kartą jis sus- tojo Sverdlovsk mieste. Čia atvykome jau naktį, tuoj iš vagonų visus išvarė, paliko tik senelius ir vaikus. Varė mus į pirtį ginkluoti kareiviai su vilksniais. Pirties viduje, prie durų vėl sėdėjo kareiviai su šunimis, saugojo, kad nepabė- gume. Nusirengėme ir ejom prie dušų, galvojom nusiprausti, juk visą kelią iki Sverdlovsk ne- siprausėm, nebuvo tam van- dens. Tačiau šioje pirtyje dušai neveikė kaip reikiant. Iš vieno vanduo vos lašėjo, o kitur nebu- vo nė lašo. Taip pasivaikščioje po pirtį, nieko nepėję, murzini vėl grįžome į vagonus. Kelionė tęsėsi toliau, traukinys vežė mus, pasmerktuosius, tolyn rytų kryptimi į Sibiro plytybes.

Galutiniai atvykome į Tomsk. Čia užsibaigė mūsų kelionė. Atidaromos vagonų durys. Prasidėjo šeimų skirsty- mas į nuolatinės vietas. Mūsų šeimą paliko Tomsk. Išlaipino iš vagono, susodino į mašiną ir nuvežė į pirtį, čia kareivių jau nebebuvo. Mes buvome pri- statyti civiliams prižiūrėtojams. Tomsk pirtis buvo jau gera, čia galėjom nusiprausti. Patikrino ar neturime utelių. Iš pirties mus nuvežė į kažkokią kontorą. Čia galutinai paskirstė dar- bams, priskyre atskiroms miško darbų organizacijoms. Visus apnakvindino kažkokiame saleje. Ant grindų susiklojom kas ką turėjome ir pramiegojom naktį. Daug žmonių išvežė miško dar- bams už Tomk apie 60 kilo- metrų. Ten į miškus buvo nu- tiesias siauras geležinkelis. Žmonės, žiemos laike esant dideliui šalčiui, susodina tie- siai ant platformų ir veža į dar- bams skirtą vietą. Mūsų šeimą išvežti į nuolatinę vietą dar- bams, anksti ryte atvažiuo- žmonės su rogemis, pasikinkę po vieną arklį. Vežė už miesto per Tomės upę, už upės pakran- tėje jau buvo pastatytas naujas barakas, tremtinių apgyvendi- nimui. Atvežė ir daugiau žmo- nių, vidury kambario buvo pa- statyta geležinė krosnelė, gul- tus reikėjo susikalti patiems. Lentų davė prižiūrėtojai. Va- sara į vietovę apsemia van- duo, todėl, kad neapsemų gul- tų, pirmą padedamos kaladės, o po to jau klojamos lentos. Gul- tai buvo išdėstyti barako pasie- niais. Patala pasiklojom iš savo atsivežtų antklodžių. Ką turė- jom, tą ir klojom, niekas či- žinių arba šiaudų neparūpino. Barakas buvo šaltas, kol kuren- krosnelė, dar gali kentėti, bet per naktį viskas sušaldavo.

Šitame pastate gyvenom keturios šeimos, iš viso šešiolika žmonių. Valgyti virdavo visi ant tos pačios krosnelės, tačiau visi sutalpome, sutarėme vieni su kitais, sugyvenome gerai. Mūsų gyvenvietė vadinosi Ni- žnij Sklad. Ji buvo viename To- mės upės krante, o kitame krante didžiulis Tomsk miestas. Šioje gyvenvietėje buvo dvi vo- kiekčių šeimos, vadinosi Šaid ir Miller, dvi šeimos buvo uk- rainiečių, žydus Lemperis iš Rygos. Netoli buvo totorių kaimas.

Pernakvojus, jau kitą rytą sušaukė į darbą. Kelios moterys ilgą laiką įgavė malkas. Jos buvo naudojamos traukinio garvežiui kurenti, šis traukinys veždavo rastus iš miškų į Nižnij Sklad vietovę. Mūsų vyrai, totori- riai, rusai dirbo kartu ir versda- vė rastus iš vagonų ant žemės. Vėliau, kai upėje ištirpdavo ledas, rastus rideno į vandenį, rytų kryptimi į Sibiro plytybes.

Galutiniai atvykome į Tomsk. Čia užsibaigė mūsų

kelionė. Atidaromos vagonų durys.

Prasidėjo šeimų skirsty- mas į nuolatinės vietas. Mūsų šeimą paliko Tomsk. Išlaipino iš vagono, susodino į mašiną ir nuvežė į pirtį, čia kareivių jau nebebuvo. Mes buvome pri- statyti civiliams prižiūrėtojams. Tomsk pirtis buvo jau gera, čia galėjom nusiprausti. Patikrino ar neturime utelių. Iš pirties mus nuvežė į kažkokią kontorą. Čia galutinai paskirstė dar- bams, priskyre atskiroms miško darbų organizacijoms. Visus apnakvindino kažkokiame saleje. Ant grindų susiklojom kas ką turėjome ir pramiegojom naktį. Daug žmonių išvežė miško dar- bams už Tomk apie 60 kilo- metrų. Ten į miškus buvo nu- tiesias siauras geležinkelis. Žmonės, žiemos laike esant dideliui šalčiui, susodina tie- siai ant platformų ir veža į dar- bams skirtą vietą. Mūsų šeimą išvežti į nuolatinę vietą dar- bams, anksti ryte atvažiuo- žmonės su rogemis, pasikinkę po vieną arklį. Vežė už miesto per Tomės upę, už upės pakran- tėje jau buvo pastatytas naujas barakas, tremtinių apgyvendi- nimui. Atvežė ir daugiau žmo- nių, vidury kambario buvo pa- statyta geležinė krosnelė, gul- tus reikėjo susikalti patiems. Lentų davė prižiūrėtojai. Va- sara į vietovę apsemia van- duo, todėl, kad neapsemų gul- tų, pirmą padedamos kaladės, o po to jau klojamos lentos. Gul- tai buvo išdėstyti barako pasie- niais. Patala pasiklojom iš savo atsivežtų antklodžių. Ką turė- jom, tą ir klojom, niekas či- žinių arba šiaudų neparūpino. Barakas buvo šaltas, kol kuren- krosnelė, dar gali kentėti, bet per naktį viskas sušaldavo.

Šitame pastate gyvenom keturios šeimos, iš viso šešiolika žmonių. Valgyti virdavo visi ant tos pačios krosnelės, tačiau visi sutalpome, sutarėme vieni su kitais, sugyvenome gerai. Mūsų gyvenvietė vadinosi Ni- žnij Sklad. Ji buvo viename To- mės upės krante, o kitame krante didžiulis Tomsk miestas. Šioje gyvenvietėje buvo dvi vo- kiekčių šeimos, vadinosi Šaid ir Miller, dvi šeimos buvo uk- rainiečių, žydus Lemperis iš Rygos. Netoli buvo totorių kaimas.

Pernakvojus, jau kitą rytą sušaukė į darbą. Kelios moterys ilgą laiką įgavė malkas. Jos buvo naudojamos traukinio garvežiui kurenti, šis traukinys veždavo rastus iš miškų į Nižnij Sklad vietovę. Mūsų vyrai, totori- riai, rusai dirbo kartu ir versda- vė rastus iš vagonų ant žemės. Vėliau, kai upėje ištirpdavo ledas, rastus rideno į vandenį, rytų kryptimi į Sibiro plytybes.

Galutiniai atvykome į Tomsk. Čia užsibaigė mūsų

kelionė. Atidaromos vagonų durys. Prasidėjo šeimų skirsty- mas į nuolatinės vietas. Mūsų šeimą paliko Tomsk. Išlaipino iš vagono, susodino į mašiną ir nuvežė į pirtį, čia kareivių jau nebebuvo. Mes buvome pri- statyti civiliams prižiūrėtojams. Tomsk pirtis buvo jau gera, čia galėjom nusiprausti. Patikrino ar neturime utelių. Iš pirties mus nuvežė į kažkokią kontorą. Čia galutinai paskirstė dar- bams, priskyre atskiroms miško darbų organizacijoms. Visus apnakvindino kažkokiame saleje. Ant grindų susiklojom kas ką turėjome ir pramiegojom naktį. Daug žmonių išvežė miško dar- bams už Tomk apie 60 kilo- metrų. Ten į miškus buvo nu- tiesias siauras geležinkelis. Žmonės, žiemos laike esant dideliui šalčiui, susodina tie- siai ant platformų ir veža į dar- bams skirtą vietą. Mūsų šeimą išvežti į nuolatinę vietą dar- bams, anksti ryte atvažiuo- žmonės su rogemis, pasikinkę po vieną arklį. Vežė už miesto per Tomės upę, už upės pakran- tėje jau buvo pastatytas naujas barakas, tremtinių apgyvendi- nimui. Atvežė ir daugiau žmo- nių, vidury kambario buvo pa- statyta geležinė krosnelė, gul- tus reikėjo susikalti patiems. Lentų davė prižiūrėtojai. Va- sara į vietovę apsemia van- duo, todėl, kad neapsemų gul- tų, pirmą padedamos kaladės, o po to jau klojamos lentos. Gul- tai buvo išdėstyti barako pasie- niais. Patala pasiklojom iš savo atsivežtų antklodžių. Ką turė- jom, tą ir klojom, niekas či- žinių arba šiaudų neparūpino. Barakas buvo šaltas, kol kuren- krosnelė, dar gali kentėti, bet per naktį viskas sušaldavo.

Lietuvių tremtinių šeima Sibire (apie 1958 m.).

buvo pataisytos specialios rogės rąstams vežti. Tas roges trauk- davo lynais ir veždavo į Če- remašką, ši vietovė buvo už dviejų kilometrų nuo ruošimo vietos. Čeremaškoje taip pat dirbo daug lietuvių. Nižnij Sklad buvo ir lentpjūvės, kur pjaudavo lentas, lentpjūvę kurdavo didelę krosnį, pa- našią į garvežį, šį darbą dirbo lietuvi Rombinaite Zita, ji yra jau mirusi. Mūsų gyvenama- jame rajone ir Tomsk būdavo didelės pūgos. Užpustydavo ge- ležinkelį ir negalėdavo atva- žiuoti traukiny su rąstais. Tai naktį, mus, lietuvius, pakeldavo ir varydavo nukasti sniegą, kad pravažiuotų traukiniai. Rytė vėl varydavo jį darbą, nors per naktį ir kasėme sniegą. Rusai galėjo išsėti.

Du kartus per mėnesį iš Tomsk atvažiuodavo koman- dantas, visi turėdavome eiti pa- sirašyti, nes tikrindavo, ar visi esame. Kartą tokie senukai lietuviai Svečiuliai bandė bėgti į Lietuvą, tačiau juos sugavo ne- toli Omsko. Per kalėjimus abu gražio atgal į Nižnij Sklad, abu čia ir mirė. Rytė davė ro- ges, tai ir nuvažiuojo į kapi- nes, kurios buvo už trijų kilo- metrų miške. Nižnij Sklad gy- venvietėje palaidojom keturis lietuvius. Per nelaimingą atsi- tikimą, dirbant miške, žuvo ir Svečiulij marti.

Mums, lietuviams, buvo uždrausta važiuoti į miestą. 1953 mirus Stalin, mums buvo suteikta daugiau teisių, svar- biausia galedavome patekti į Tomsk, kur nusipirkdavome maisto produktų. Vasara reikė- davo keltis per upę, keldavo laiveliais. Žiemos metu Tomės upė užšaldavo, todėl ledu pereidavome laisvai.

Tomės upę plaukdavo didelė laivai. Jie veždavo bėgius ge- ležinkelio tiesimui, pabėgius ir kitas statyboms reikalingas medžiagas. Daug kartų ir mes, lietuviai, vyrai ir moterys bu- vome varyti iškrauti laivų. Bėgius ir pabėgius nešėm ant pečių, visur buvo rankinis dar- bas, krantų tokiems tikslams neturėjo. Paėmę pabėgi ar geležinkelio bėgi, nešdavome po du už galų paėmę, tai net kojos linkdavo, einant jos vitudavo. Matėme, kaip karo laikų vokie- čių belaisviai iškraudavo laivus. Gana sunkus nešuliai buvo pri- taisomi ant nugaros ir juos iš laivo apacios reikėdavo išnešti į krantą. Teko ir man vilkti pabėgius į krantą. Kartais mes vienos moterys dirbdavome šį darbą, tekdavo ir nakvoti ant kranto prie pabėgių, nes nebe- budavo su kuom persikelti per upę. Moterys naktimis dirb- davome ir plytinėje, nešdavome iš krosnies plytas. Naktimis plytinės darbininkai nedirbo. Tai varydavo moteris — trem- tines, plytos būdavo labai karš- tos. Kol prisikrauni plytų ve- žimėlį degdavo rankos ir kojos. Paskui tokį vežimėlį vežda- vom lauk, kraudavome į kravas

dar karštas plytas.

Mūsų gyvenamame rajone nebuvo mokyklos, o vaikų buvo daug, todėl teko patiems ją statyti. Moterys mokyklos pa- matams kasėme griovius, o vyrai iš apvalių rąstų ją statė. Rudenį kartais pabėgdavo pas vietinius rusus bulvių kasti. Už visos dienos darbą gaudavome po keturis kibirus bulvių. To daryti viršininkai neleidavo ir išpėdavo, kad už pasišalinimą iš darbo, nors ir trumpam, bus atimama duonos kortelė. Dirbantiems tremti- niams per dieną duodavo 400 gramų duonos, nedirbantieji jos negaudavo. Po Stalin mirties buvo kiek geriau, tačiau ir tada pyragų netekdavo valgyti. Per visą dešimt metų nematėme jokios bandelės.

Kaip rašiau anksčiau, po Stalin mirties leisdavo išvykti į Tomsk miestą, eidavom pir- ki avizinių kruptų. Pardudavo tik po 0,5 kilogramo. Eilės būdavo labai didelės, stodavome į eilę po du kartus, antrą kartą stodavome prie kitos par- davėjos, kad nepažintų. Su maisto produktais tuo laiku buvo labai bloga padėtis, pirk- davome labai mažas žuvels tokias kaip kilkes, šaldytuvų nebuvo, todėl žuvelės buvo sudytos.

Blogai gyveno ne tik trem- tiniai, bet ir karininkų žmonos, žiemą jos vilkdavo gelečias kar- tūno sukneles ir avedavo juo- dais veltiniais. Šiltesnis apda- ras buvo vatinukas, vadinda- vome „fufaikėmis“ arba „va- toškomis“. Vėliau, už kokių septynių metų atsirado parduotu- vėse ir rubų, tačiau priimanos kainos buvo tik karininkų žmo- nos.

Po penkerių metų gyvenimo tremtyje, pasistatėme savo tro- belę 3,5X4 metrų dydžio iš apvalių rąstų. Paskui nusipir- kitas statyboms reikalingas medžiagas. Daug kartų ir mes, lietuviai, vyrai ir moterys bu- vome varyti iškrauti laivų. Bėgius ir pabėgius nešėm ant pečių, visur buvo rankinis dar- bas, krantų tokiems tikslams neturėjo. Paėmę pabėgi ar geležinkelio bėgi, nešdavome po du už galų paėmę, tai net kojos linkdavo, einant jos vitudavo. Matėme, kaip karo laikų vokie- čių belaisviai iškraudavo laivus. Gana sunkus nešuliai buvo pri- taisomi ant nugaros ir juos iš laivo apacios reikėdavo išnešti į krantą. Teko ir man vilkti pabėgius į krantą. Kartais mes vienos moterys dirbdavome šį darbą, tekdavo ir nakvoti ant kranto prie pabėgių, nes nebe- budavo su kuom persikelti per upę. Moterys naktimis dirb- davome ir plytinėje, nešdavome iš krosnies plytas. Naktimis plytinės darbininkai nedirbo. Tai varydavo moteris — trem- tines, plytos būdavo labai karš- tos. Kol prisikrauni plytų ve- žimėlį degdavo rankos ir kojos. Paskui tokį vežimėlį vežda- vom lauk, kraudavome į kravas

dar karštas plytas. Mūsų gyvenamame rajone nebuvo mokyklos, o vaikų buvo daug, todėl teko patiems ją statyti. Moterys mokyklos pa- matams kasėme griovius, o vyrai iš apvalių rąstų ją statė. Rudenį kartais pabėgdavo pas vietinius rusus bulvių kasti. Už visos dienos darbą gaudavome po keturis kibirus bulvių. To daryti viršininkai neleidavo ir išpėdavo, kad už pasišalinimą iš darbo, nors ir trumpam, bus atimama duonos kortelė. Dirbantiems tremti- niams per dieną duodavo 400 gramų duonos, nedirbantieji jos negaudavo. Po Stalin mirties buvo kiek geriau, tačiau ir tada pyragų netekdavo valgyti. Per visą dešimt metų nematėme jokios bandelės.

Kaip rašiau anksčiau, po Stalin mirties leisdavo išvykti į Tomsk miestą, eidavom pir- ki avizinių kruptų. Pardudavo tik po 0,5 kilogramo. Eilės būdavo labai didelės, stodavome į eilę po du kartus, antrą kartą stodavome prie kitos par- davėjos, kad nepažintų. Su maisto produktais tuo laiku buvo labai bloga padėtis, pirk- davome labai mažas žuvels tokias kaip kilkes, šaldytuvų nebuvo, todėl žuvelės buvo sudytos.

Blogai gyveno ne tik trem- tiniai, bet ir karininkų žmonos, žiemą jos vilkdavo gelečias kar- tūno sukneles ir avedavo juo- dais veltiniais. Šiltesnis apda- ras buvo vatinukas, vadinda- vome „fufaikėmis“ arba „va- toškomis“. Vėliau, už kokių septynių metų atsirado parduotu- vėse ir rubų, tačiau priimanos kainos buvo tik karininkų žmo- nos.

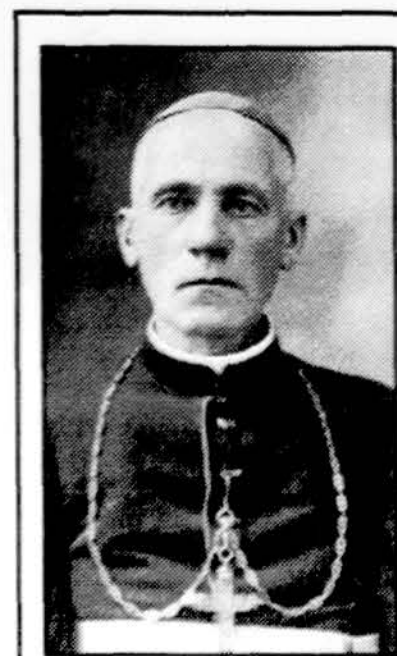
Po penkerių metų gyvenimo tremtyje, pasistatėme savo tro- belę 3,5X4 metrų dydžio iš apvalių rąstų. Paskui nusipir- kitas statyboms reikalingas medžiagas. Daug kartų ir mes, lietuviai, vyrai ir moterys bu- vome varyti iškrauti laivų. Bėgius ir pabėgius nešėm ant pečių, visur buvo rankinis dar- bas, krantų tokiems tikslams neturėjo. Paėmę pabėgi ar geležinkelio bėgi, nešdavome po du už galų paėmę, tai net kojos linkdavo, einant jos vitudavo. Matėme, kaip karo laikų vokie- čių belaisviai iškraudavo laivus. Gana sunkus nešuliai buvo pri- taisomi ant nugaros ir juos iš laivo apacios reikėdavo išnešti į krantą. Teko ir man vilkti pabėgius į krantą. Kartais mes vienos moterys dirbdavome šį darbą, tekdavo ir nakvoti ant kranto prie pabėgių, nes nebe- budavo su kuom persikelti per upę. Moterys naktimis dirb- davome ir plytinėje, nešdavome iš krosnies plytas. Naktimis plytinės darbininkai nedirbo. Tai varydavo moteris — trem- tines, plytos būdavo labai karš- tos. Kol prisikrauni plytų ve- žimėlį degdavo rankos ir kojos. Paskui tokį vežimėlį vežda- vom lauk, kraudavome į kravas

džiaugsmo daryti. Juk dešimt metų traukti tokį jungą buvo baisu. Ačiū Dievui, kad išlikome visi gyvi ir galėjome grįžti į namus. Sugrįžę į Lietuvą, ne- turėjome kur gyventi. Apsisto- jome pas tėvelius, kurie nuomo- jo kambarį Kaune. Jų bustas — vienas kambarys ir virtuvė. Tėveliai buvo pabėgę nuo tremties, todėl viskas buvo palikta. Keliaudavo jie iš vienos vietos į kitą, bijojo, kad niekas nepraneštų. Turto neteko, bet išvengė Sibiro plytybių. Vėliau mes persikėlėme į Telšius, čia apsigyvenome pas giminačius Lemežius. Patalpos irgi mažos, vienas kambarys ir virtuvė, daug teko vargti, kol galėjome prisiregistruoti, nenorėjo re- gistruoti aiškindami, kad blogi dokumentai, liepė važiuoti atgal į Tomsk ir parvežti kitokius dokumentus. Vaziavom į Ru- siją, į savo buvusį centrą, čia neišdavė jokių papildomų doku- mentų, pasakė tik tiek, kad turi registruoti. Telšiai vis tiek lai- kėsi savo. Vaziavom į Vilnių pas aukštus valdininkus ieškoti tiesos. Čia gavom tą patį at- sakymą, kad turi priregistruoti. Telšiai vis dėsle, kol per pažįstamus sužinojome, kad tam tikslui reikia 500 rublių. Susiskolinom reikiamą sumą, ir reikalas buvo sutvarkytas, pakako ir turimų dokumentų. Vyras Albinas buvo užpykęs ant tų valdininkų ir sakė, kad vaziuojam atgal į Rusiją, jei savo tėvyneje vietos nėra. Vyrai nuo visų tų rūpesčių pakriko nervai, norėjo net nusizudyti. Teko vežti į Kauno klinikas, pagulėjo apie mėnesį laiko ir pasveiko.

„Sunku viską prisiminti, aprašyti, — sakė tremtinė Ele- na Tumavičienė, — daug visko liko pamiršta. Kitiems tremti- niams buvo dar sunkiau. Juos paleido iš tremties, bet neleido apsigyventi Lietuvoje, reikėjo vietos ieškoti kitose valstybėse. Daug lietuvių apsigyveno Lat- vijoje. Tarp buvo atstiklė mūsų kaimynui Petriui Navickui. Jam teko griebtis ir gudrybių, kad sugrįžtų į savo namus. Jis sunaikino savo senąjį pasą, reikėjo išsiimti naują, kuriame tokio įrašo, kad apsigyventi Lietuvoje neleidžiama, nebuvo. Tada jis sugrįžo į savo tėvyne-“.

Po kelių metų iš Telšių iš- sikėlėme į N. Akmenę, ten vyras gavo darbą statomame cemen- to fabrike, dirbo santechniku. Vaikai baigė aukštąsias mokyk- las. Dukra Irena norėjo išvykti toliau mokytis į Vokietiją, ta- čiau, kaip buvusią tremtinę, neišleido. Liko gyventi ir dirbti Vilniaus Valstybiniame univer- sitete, dėstyti vokiečių kalbą. Sūnus Jurgis dirbo statybose inžinieriumi. Mirus vyrui, per- sikėlėm gyventi pas dukrą į Vilnių, čia gyvenu ir dabar“.

Spaudai paruošė
Algis Virvytis

Šv. Kryžiaus bažnyčia švęs ypatingas Mišias paminėti 70 m. nuo kankinio arkivysk. Teofiliaus Matulionio apsilankymo

Šeštadienį, rugsėjo 24 d., 3:00 val. p.p., Mišias atnašaus vysk. Gustavo Garcia Siller

Giedos jungtinis lietuvių parapijų choras, vadovaujamas Jūratės Grabliauskienės

Lietuviai yra kviečiami gausiai dalyvauti.

Šv. Kryžiaus bažnyčia yra 46-oje gatvėje, tarp Hermitage ir Wood gatvių.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

Stokholmas

Švedijos vyriausybė ketina pirmą kartą pasinaudoti savo strateginėmis naftos atsargomis ir, siekdama padėti sumažinti ir rekordines aukštumas degalinėse kopiančias degalų kainas, iš šių atsargų išskirs 69,000 kubinių metrų naftos. Šio sprendimo buvo tikimasi. Tarptautinei energetikos agentūrai (TEA) rugsėjo pradžioje paraginusi savo 60 valstybių narių per 30 dienų išleisti į pasaulio rinką 60 mln. barelių naftos. Švedijos vyriausybė į šalies rinką išleis apie 1 proc. šio kiekio arba 69,000 kubinių metrų. Šis kiekis atitinka Švedijos puspenktos dienos vartojimo kiekį. Šalies atsargose yra saugomas 90 dienų pakankamas naftos kiekis. Tuo tarpu stebėjimai svyrsta, ar strateginių atsargų panaudojimas padės sumažinti kainas Švedijos degalinėse, kurios pastaruoju metu siekia apie 12 kronų (1,6 JAV dolerio, 1,3 euro) už litrą.

Varšuva

Lenkijos centro dešinėsios partijos „Pilietinė platforma“ vadovas Donald Tusk kitą mėnesį vyksiančius prezidento rinkimus gali laimėti jau per pirmąjį turą, nes pagrindinis varžovas nutarė pasitraukti iš rinkimų kovos – tai patvirtina ketvirtadienį paskelbti nuomonių apklausos rezultatai. Parlamento pirmininkui ir buvusiam premjerui Włodzimierz Cimoszewicz pasitraukus iš kovos, D. Tusk reitingai padidėjo 7 proc., ir jį dabar žada remti apie 50 proc. apklaustųjų, rodo instituto OBOP atliktą apklausą. W. Cimoszewicz, pasiskelbęs nepriklausomu kandidatu, bet remtas kairiųjų partijų, tarp jų ir valdančiosios Kairiųjų demokratų sąjungos, trečiadienį pareiškė pasitraukęs iš kovos, nes, anot jo, šią kampaniją lydėjo asmeniniai išpuoliai prieš jį ir jo šeimą. Ketvirtadienį skelbiami apklausų duomenys rodo, kad iš W. Cimoszewicz pasitraukimo naudos pirmiausiai turėjo konservatyvūs Varšuvos meras Lech Kaczyński, kurio reitingų skaičius nuo 20 proc. išaugo iki 29 procentų. Del prezidento posto ketina varžytis dar vienas kairiųjų atstovas, Marek Borowski, ir populistas Andrzej Lepper. Tačiau juos remia vos po kelis procentus apklaustųjų.

ATSIKAKO PAVARDŽIŲ

Daugiau kaip 50 Vidurio Kinijos gyventojų nusprendė atsisakyti šimtmečių senumo pavardžių, tikėdamiesi, kad tai padės išsivaduoti nuo gėdos, kurią jų giminei užtraukė vienas senovės imperatorių.

Gyventojai savo pavardes „Gou“, kinų kalba reiškiančias „kuklų“, bet tariamas taip pat kaip „šuo“, teisiškai pasikeitė į senąsias savo gimines pavardes „Jing“, reiškiančias „gerbiama“. Kinijoje būti pavadinamam šuniu yra didelis įžeidimas.

„Tai tikrai trikdė. Mano sūnus dėl savo pavardės netgi negalėjo susirasti merginos“, – prieš pasikeisdamas pavardę, teigė Gou Feng iš Tangjau miesto Henan provincijoje.

JANGDŽĖS UPĖ YRA ILGESNĖ NEI MANYTA

Tarptautinė tyrinėtojų grupė paskelbė, kad Jangdžės upė, trečia pasaulyje pagal ilgį, yra 6,5 kilometro ilgesnė nei manyta.

Oficialus upės ilgis – 6,207 kilometrai, tačiau šie duomenys gali pasikeisti, kadangi 19 tyrėjų grupė, kurią sudarė Taiwan, Honkongo ir JAV nuotykių ieškotojai, mano kitaip.

Lenkijos prezidento rinkimai įvyks spalio 9 dieną.

Berlynas

Vokietijos valdančiosios partijos ketvirtadienį, likus trims dienoms iki rinkimų, nepraranda vilties, kad gali patraukti savo pusėn pakankamai dar neapsisprendusių rinkėjų, kurių, kaip pranešama, gali būti net trečdalis, ir išgelbėti kanclerio Gerhard Schroeder centro kairiųjų koaliciją. Koalicijos partneriai Žaliųjų partijai priklausantis užsienio reikalų ministras Joschka Fischer sakė, kad jo partija vis dar turi galimybių sekmadienį pakartoti savo rekordą, pasiektą per 2002 metų rinkimus, kai „žalieji“ surinko 8,6 proc. balsų. A. Merkel krikščionis demokratams, kaip rodo apklausos, dabar remia maždaug 42 proc. rinkėjų – tai reiškia, kad jie beveik neturi galimybių užsitikrinti absoliučią daugumą ir turėtų valdyti kartu su kuria nors kita partija. Jų pasirinktus partnerius – liberalią Laisvųjų demokratų partiją – remia maždaug 6 proc. rinkėjų, todėl šiai sąjungai labai nedaug trūksta, kad jis galėtų suformuoti vyriausybę. Prieš rinkimus išsiveržti į priekį gali bet kas, nes trečiadienį paskelbti dienraščio „Frankfurter Allgemeine Zeitung“ užsakymu atliktos nepriklausomo Alenbacho instituto apklausos rezultatai rodo, kad daugiau kaip 30 proc. rinkėjų dar nėra apsisprendę. G. Schroeder ir A. Merkel važinėja po visą šalį ir dalyvauja dviejose mitinguose per dieną, kad tik patrauktų savo pusėn paskutinius rinkėjus. Kitos apklausos rezultatai, kurie buvo paskelbti ketvirtadienį, yra palankūs kancleriui – paaiškėjo, jog daugiau kaip pusė vokiečių nemano, kad atejo laikas politiniams pokyčiams. Nepriklausomo Forsos instituto apklausa, kurioje šią savaitę dalyvavo 1,003 vokiečiai, rodo, kad 51 proc. apklaustųjų – 1 proc. daugiau nei prieš dvi savaites – dar nėra pasirengę priimti naujų vadovų. 45 proc. sakė, kad Vokietijai reikia pokyčių ir kad jiems patiktų, jei į valdžią ateitų krikščionys demokratai. 35 proc. apklaustųjų sakė norintys, kad A. Merkel sudarytų koaliciją su savo pasirinktais liberaliais, o 23 proc. labiau norėtų plačios koalicijos, kurioje būtų ir krikščionys demokratai, ir socialdemokratai. Tik 19 proc. apklausos

dalyvių sakė norintys, kad valdžioje liktų dabartinė socialdemokratų ir „žaliųjų“ koalicija. Tai galbūt rodo, kad dauguma vokiečių norėtų kanclerio poste matyti populiarų G. Schroeder, tačiau – sudariusį kitą sąjungą.

JAV

Vašingtonas

Vartojimo kainos JAV rugpjūtį, palyginti su liepos mėnesiu, išaugo 0,5 proc., kaip ir prognozavo analitikai. Darbo departamento duomenimis, metinė infliacija praėjusį mėnesį siekė 3,6 proc., nors ekspertai prognozavo, kad šis rodiklis bus 3,7 procento. Bazinė infliacija, kuri apskaičiuojama neatsižvelgiant į maisto produktų ir energijos prekių kainas, rugpjūtį, palyginti su liepos mėnesiu, siekė 0,1 proc., nors buvo prognozuotas 0,2 proc. augimas. Vartojimo kainų augimą ekspertai sieja su energetikos prekių kainų pakilimu. Manoma, kad po uragano „Katrina“ vartojimo kainų augimas gali paspartėti, nes bendrovėms reikia kompensuoti papildomai dėl nelaimės atsiradusias išlaidas. Energetikos prekių kainos, liepą išaugusios 3,8 proc., rugpjūčio mėnesį šoktelėjo 5 proc. – labiausiai nuo 2003 metų kovo.

IRANAS

Teheranas

Iranas yra pasirengęs dalytis taikomis branduoliniomis technologijomis su kitomis musulmoniškomis šalimis, sakė prezidentas Mahmoud Ahmadi-nejad, kurio žodžius ketvirtadienį citavo šalies žiniasklaida. „Islamo Respublika niekada nesiekė kurti masinio naikinimo ginklų. Atsižvelgdami į musulmoniško valstybių poreikius, mes esame pasirengę perduoti šioms šalims informaciją apie branduolinių technologijas“, M. Ahmadi-nejad citavo oficiali naujienų agentūra IRNA. Irako vadovas tai pareiškė per susitikimą su Turkijos ministru pirmininku Tayyip Erdogan Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos, kuri šiuo metu vyksta New York, užkulisuose, pažymima IRNA pranešime.

KNYGOS ERDVĖSE

Prieš mėnesį Turkmėnijos žiniasklaida pranešė, kad iš Kazachstano į kosmosą rusų raketa iškeltuose japonų palydovuose yra po vieną S. Nijazov knygos „Rachnama“ egzempliorių. Ašchabado nuomone, tai įrodymas, kad Turkmėnija jau įstojo į kosminių valstybių klubą.

Prezidentas, kurio poezijos ir filosofijos kūriniai dominuoja radijo ir televizijos programose, praėjusį mėnesį uždraudė viešuosius renginius ir televizijoje transliuoti muzikos įrašus, kad Turkmėnijos kultūra būtų apsaugota nuo užsienio kritikos. Opera ir baletas jau seniai atsidūrė už įstatymo ribų, kaip „nereikalingi dalykai“. Turkmėnijos valstybės himnas vadinasi „Šalis, kurią sukūrė Turkmėnbašis“. Be to, daugelyje šalies miestų ir gyvenviečių pristatyta S. Nijazov ir jo motinos statulų. (V. K.)

upė yra ilgesnė nei manyta anksčiau, ji vis tiek nepateks į ilgiausiu pasaulio upių dvejetuką, kuriame karaliauja 6,695 kilometrų ilgio Nilas ir 6,280 kilometrų Amazonė.

dpa-ELTA

NUSTATYTA MAGIŠKŲ PINIGŲ VERTĖ

Valiutų žinovai Nyderlanduose teigia nustatę galeonų, J. K. Rowling knygose apie Harry Potter galiojančių pinigų, vertę. Firma „Travellex“ tvirtina, kad auksinis galeonas vertas 5,01 svaro (25,56 lito). Vadinasi, Hogwarts yra brangi mokykla, nes parengti vaikus į pirmą klasę burtininkų ir kerėtojų mokykloje tėvams kainuotų apie 1,700 svarų. Tiek reikėtų išleisti svarbiausiems dalykams.

Štai burtininko lazdelė kai-

nuotų 35,08 svaro, o geresnis šluotkotis – net 1,503 svarus. „Travellex“ direktorė Saskia van Opjinen sako, kad įvertinant galeono kursą remtasi tiek J. K. Rowling knygomis, tiek konsultacijomis su pačia autore. „Pirma kartą turėjome reikalų su kitų pasaulių valiuta. Magiški pinigai yra labai tvirta valiuta, kuri galėtų pasireikšti ir tarptautinėje valiutų rinkoje“, – sako S. Opjinen.

(BNS)

Pataria arbatos pakelį naudoti dukart

Didelės kainos pradeda kandžiotis? Tuomet vietoj kavos gerkit arbatą, juk jos pakelį galima užplikyti dukart. O namie prisigerti atsies kur kas pigiau nei bare. Tai tik dalis vertingų patarimų, kuriais su JAV gyventojais pasidalijo investicinis bankas „Merrill Lynch“, atsižvelgdamas į sąlygas, kai benzinas brangsta neįtikėtinai sparčiai, o metinė infliacija gali viršyti 3 procentus.

Protingas vartotojas visad ras būdą „iki minimumo sumažinti nuostolius“, sakė banko Šiaurės Amerikos skyriaus vyriausiasis ekonomistas David Rosenberg.

„Kiekvienas brangstantis aukščiausios klasės produktas ar paslauga turi konkuruojantį produktą, kurio vertė krinta“, – sakoma D. Rosenberg specialiai klientams parengtame aiškinamajame rašte.

Infliacija JAV 2005 metų liepą palyginti su birželio mėnesio padidėjo 0,5 proc., arba 3,2 proc. palyginti su praėjusių metų liepa.

Benzino kainos per mėnesį šoktelėjo 6 proc., o per metus tai sudaro 19,5 procento.

Gamtinųjų kainos liepą padidėjo 1 proc. palyginti su birželio mėnesiu, arba 4,6 proc. palyginti su pernykšte liepa.

Rinkų dalyviai bėgsta, kad netrukus gamintojai bandys kompensuoti žaliavos ir energijos brangimą vartotojų sąskaita.

„Reuters“-BNS

DRAUGAS, 2005 m. rugsėjo 16 d., penktadienis

5

Mūsų klubo nariui

A + A

GEDIMINUI GRAJAUSKUI

mirus, gilią užuojautą reiškiamo žmonai DONATAI, dukteriai DANGUOLEI ir JURGIUI BIRUČIAMS, anūkams TADUI, ADRIJAI NEVE-RAUSKIENEI, PAULIUI BIRUČIUI su šeimomis, seseriai KASTULEI BAKŠIENEI, broliui ROMUI, artimiesiems ir draugams.

Daytona Beach, FL Lietuvių klubas

A + A

GEDIMINAS GRAJAUSKAS

mirė rugsėjo 10 d. Jis buvo „Sietyno“ choro dainininkas. Jo žmonai DONATAI, dukrai DANGUOLEI ir visiems giminiams bei artimiesiems reiškiamo širdingiausią užuojautą ir drauge išgyvename gilų liudėsį.

„Sietyno“ choro vadovas ir dainininkai

A + A

JONUI ČEREŠKAI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame dukras GIEDRĘ STUOPIS su šeima ir MILITĄ LAURAITIENĘ.

Daugirdų šeima

SKELBIMAI

IŠNUOMOJA

Woodridge išnuomojami 1-2 mieg. naujai suremontuoti butai. 1 mieg. — \$670-\$710; 2 mieg. — \$770-\$810. 1 mėnuo nemokamai. Tel. 630-910-0644, Jana.

PASLAUGOS

Profesionalus langų plovimas, lietašvazdžių valymas, kiti darbai. Visą rudens visiems darbams \$15 nuolaida. Draudimas. Nemokamas „estimate“. Tel. 630-201-4515

NEKILNOJAMASIS TURAS

GREIT PARDUODA

First Landmark Realty
Bus. 773-590-0205
Res. 708-425-7160

RIMAS STANKUS

• Chicago ar priemiestiuose
• Greitas ir sąžiningas patarimas
• Nuosavybės įkainavimas veltui
• Tarpininkaujame gaunant paskolą
• Pensininkams nuolaida

Century 21 Pro-Team

Bus.: 708-361-0800
Voice Mail: 773-854-7820
Fax: 708-361-9618
E-mail: d.mayer@worldnet.att.net

DANA ŠČERBAITĖ MAYER
Jei norite parduoti ar pirkti namus mieste ar priemiestiuose, kreipkitės į DANUTĘ MAYER. Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja nuo 1986 m. Nuosavybės įkainavimas veltui.

ATLANTIC Express Corp. 1-800-775-SEND

Ocean Freight	Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.
Air Freight	Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.
Auto Export	Automobilių perkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.
Small Packages	Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.
Trucking	Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680 Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747
Stephen M. Oksas, President

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 100 Metų.

„Draugo“ skelbimų skyrius
Tel. 1-773-585-9500

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

PIRMADIENI, RUGSĖJO 19 D. 6 val. v. „The Chicago Council on Foreign Relations“, įvyks forumas „Čikaga ir pasaulis“. Pagrindinis kalbėtojas – Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus. Renginio adresas: Hilton Chicago, Joliet & Marquette Rooms - 3rd floor, 720 South Michigan Ave., Chicago, IL. Norintys dalyvauti gali užsiregistruoti e-paštu: www.ccfr.org/events/adamkus.htm arba paštu: The Chicago Council on Foreign Relation, 332 S. Michigan Ave., Suite 1100, Chicago, IL 60604. Fax 312 - 821 - 7555. Užsiregistruoti iki rugsejo 16 d. 12 val. p.p. Tel. pasiteiravimui: 312-726-3860.

BEVERLY SHORES, IN, ŠV. ONOS bažnyčioje rugsejo 18 d. šv. Mišios, kurias aukos kun. Antanas Gražulis, SJ, prasidės 1 val. p. p. Visi kviečiami.

SEKMADIENI, RUGSĖJO 18 D. 2 val. p.p. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje bus rodomas žinomo kino operatoriaus, Lietuvos Valstybinės premijos laureato, Lietuvos nusipelnusio meno veikėjo Donato Pečiūro filmas „Saduto tuto“ (lietuvių kalba, be subtitrų). Filmą gvildena amžiną menininko santykio su visuomene problemą. Jis žavi puikiai nufilmuotais Lietuvos gamtos vaizdais, aktorių Juozo Budraitio, Regimanto Adomaičio, Broniaus Babkauskio, Eugenijos Pleškytės vaidyba. Kviečiame jus ir jūsų šeimą atvykti pasižiūrėti nemokamai rodomo filmo ir tuo pačiu susipažinti su muziejaus ekspozicija. Muziejus dirba kasdien nuo 10 val. ryto iki 4 val. p. p. Muziejaus adresas: 6500 S. Pulaski Rd., Čikaga. Telefonas pasiteiravimui: 773-582-6500 (Undinė Uogintaitė).

SPALIO 9 D. 12:30 VAL. P. P. PLC, Lemont, ruošiami Pal. J. Matulaičio misijos kasmetiniai pabendravimo pietūs. Kviečiame narius ir svečius užsisakyti vietas. Skambinti Vandai Gvilidienai, tel.630-271-9136.

EUROPOS SAJUNGOS parlamento narys prof. Vytautas Landsbergis, LR Seimo narys Arminas Lydeka, LR Seimo ir JAV LB komisijos pirmininkas Vytas Maciūnas, buvęs Krašto valdybos pirmininkas Algimantas Gečys dalyvaus JAV LB tarybos sesijos Apskrito stalo diskusijose rugsejo 24 d. 8:15 val. ryto. Diskusijų tema „LR Seimo ir JAV LB atstovų komisija: sudėtis, paskirtis ir veiklos apimtis“. Diskusijas praves buvusi šios komisijos pirmininkė Liuda Rugienienė. Sesija vyks Sheraton Detroit Novi viešbutyje, 21111 Haggerty Road.

Šį penktadienį, rugsejo 16 d., 7:30 val. v. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre atidaroma grafikos Nelė Zirnite paroda „Ne-

xus“. Parodos atidaryme dalyvaus autorė.

BRIGHTON PARKO APYLINKĖS LB valdyba ruošia pietus šį sekmadienį, rugsejo 18 d., tuoj po 10 val. r. lietuviškų šv. Mišių Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos Mozerio salėje, 4420 S. Fairfield Ave. Bus renkamos aukos lietuviškų mokyklų paramai. Gavusieji laiškus iš Švietimo tarybos savo auką gali įteikti per savo apylinkės valdybą. Puoselėjime lietuvių remdami lituanistines mokyklas. Šį sekmadienį visi laukiami Brighton Parke.

JAV MICHIGAN APYGARDA rengia šio rudens XVII tarybos trečiąją sesiją, atlieka visus techninius ruošos darbus. Apygardos valdybą sudaro pirm. Liuda Rugienienė, vicepirm. Vytautas Jonaitis ir izdininkas Jonas Urbonas. Registraciją atlieka Algis Rugienius. Apygardai daug padeda Detroit apylinkė, kurios pirmininkė yra Raminta Vilkenė.

LIETUVIŲ ĮSTEIGTOJE Šv. Kryžiaus parapijoje rugsejo 24 d., šeštadienį, vyks pamaldos, skirtos arkivysk. Teofilio Matulionio, kuris buvo tris kartus komunistų įkalintas ir kurio beatifikacijos byla Lietuvos Vyskupų konferencija yra užvedusi Romoje, apsilankymo šioje parapijoje 70 metų sukakčiai. 3 val. p. p. Šv. Mišias aukos vysk. Gustavo Garcia Siller. Giedos jungtinis lietuvių choras, vad. Jūratės Grabliauskienės. Šv. Kryžiaus bažnyčia yra 46-os gatvės ir Hermitage Ave. sankryžoje, istoriniame Čikagos skerdyklų rajone. Visus buvusius parapijiečius ir lietuvių visuomenę šiose pamaldose kviečia dalyvauti Amerikos lietuvių Romos katalikų federacija ir Lietuvių katalikų labdarių sąjunga.

PERSPĖJIMAS NORINTIEMS AUKOTI NUKENTĖJUSIEMS.

Šiuo metu daug žmonių aukoja nukentėjusiems nuo uragano „Katrina“, tačiau jau pasitaikė ir nesąžiningų atvejų. Todėl Vartotojų paslaugų departamentas (The Department of Consumer Services) aukotojus prašo atkreipti dėmesį:

- neaukokite nežinomoms organizacijoms;
- atkreipkite dėmesį į labdaros organizacijų pavadinimus;
- būkite atsargūs su interneto prašytojais;
- reikalaukite rašytinės informacijos;
- paskambinkite labdaros organizacijai, kad išitikintumėte ar prašanti organizacija yra oficialiai įregistruota;
- būkite atsargūs, jei prašantis aukos jums iš anksto dėkoja už kažką, ko jūs nesate padarę;
- griežtai atsisakykite aukoti nežinomiems įkyriems prašytojams.

Greitai prabėgo basakoje vasara...

Atrodo, kad tik keletas dienų teprabėgo nuo Čikagos Maironio lituanistinės mokyklos abiturientų baigiamųjų egzaminų ir išleistuvių. Buvo graži pavasario diena, kai atrodė, kad ir gamta, pasipuošusi gražiausiais žiedais, skubėjo pasveikinti šventiškai pasipuošusių moksleivių. Tą dieną išskirtinis dėmesys iškilmėse buvo skiriamas mūsų abiturientams ir jų auklėtojai Svajonei Kerelytei.

Į salę susirinkus svečiams, aukštesniosios mokyklos mokiniams ir mokytojams, tėvams ir artimiesiems, devintokai palydėjo į sceną aukštesniosios mokyklos mokytojus, kurie savo sukaupią patirtį ir širdies šilumą atidavė jaunosios kartos ugdymui, tautiniam auklėjimui ir mokymui.

Į sceną mokytoja Skaistė Jagelevičiūtė vieną po kito kvietė abiturientus: Dainą Anarino, Algį Grybauską, Vytautą Kapačinską, Vygantą Kunčą, Darių Leitenantą, Gilvetą Mockutę, Juliją Ozers, Vilių Palionį,

Sigitą Poskočimaitę, Andreją Radik, Gintarę Radvilaitę, Paulių Riškų, Ramūną Stanciauska, Sabiną Rulevičiūtę, Agatą Vyšniauskaitę, Adomą Watson, Vestą Zavistauskaitę.

Iškilingai į salę buvo įneštos JAV ir Lietuvos vėliavos, giedami himnai.

Atestatus įteikė mokyklos direktorė Audronė Elvikienė, o tautines juostas perrišo klases auklėtoja Svajonė Kerelytė. Ji savo mokiniais nuoširdžiai rūpinosi visus keturis metus. Sveikinimo ir padėkos žodžius tarė Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos kapelionas kun. Algirdas Paliokas, LB Lemont apylinkės švietimo reikalų atstovė Milda Talat-Kelpšienė, mokyklos direktorė Audronė Elvikienė, aukštesniosios mokyklos mokytojai: Gražina Sturionienė, Vilija Staškevičienė ir Juozas Polikaitis. Linksmomis eiliuotais posmais abiturientus nustebino devintokai, kurie rado ką taikliai pasakyti apie kiekvieną iš jų.

Pabaigai, su šypsena

CICERIEČIAI PAMINĖ

Atrodo, kad šiais metais vasara nesibaigs. Nors jau rugsėjis, bet saulė kaitina kaip vidurvasaryje. Karštis nesulaikė ciceriškų namuose. Kaip įprasta sekmadieniais, jie atsilankė į Šv. Antano šventovę pasimelsti. Šv. Mišias laikė ir trumpą pamokslą pasakė kun. Jaunius Kelpša. Po šv. Mišių mažoje salėje įvyko Marijos ir Tautos šventės minėjimas. Minėjimą rengė Cicero LB apylinkė ir Cicero ALTO skyrius. Pirmiausia visi susirinkusieji buvo pavaišinti. Cicero LB apylinkės pirmininkas Mindaugas Baukus pasveikino susirinkusius ir paaiškino, kad esant tokiam karštam sekmadieniui, programa bus trumpa, nors kalbėtojų yra trys.

Aldona Zailskaitė kalbėjo, kad mums, katalikams, rugsėjo 8-oji diena yra tuo svarbi, nes mes tą dieną švenčiame Švč. Marijos Gimimo dieną. Mes, lietuviai, turime ypatingą pamaldumą į Dievo Motiną Mariją ir Lietuva yra vadinama Marijos žeme. Be to, Marijos garbinimas rišasi su Šiluva, kur įvyko Švč. Marijos apsišventinimas, žinomas ne tik Lietuvoje bet ir Europoje. Kada iš tikro įvyko Marijos apsišventinimas, jokių tiesioginių žinių nėra. Rugsėjo mėn. Šiluvoje

švenčiami garsūs Šilinės at-laidai. Į juos atvyksta maldininkai nuo 1551 m. Marijos apsišventinimo garsą slopino carinė rusų valdžia ir sovietų rusų okupantai. Tačiau Marijos garbinimas plečiasi pasaulyje. Šiluvoje yra stebuklingas Dievo Motinos paveikslas, 1786 m. vainikuotas Romos Šv. Petro kapitulios vainiku.

Dr. Petras Kisieliūsis savo kalboje nušvietė Vytauto Didžiojo gyvenimą ir jo reikšmę mūsų tautai. Tautos šventė pradėta minėti 1930 m., Lietuvos valdovui Vytautui Didžiajam ir visai didingai Lietuvos praečiai pagerbti. Vytauto politinė veikla, tvirta ranka ir stipri valstybė laidavo saugumą Lietuvai. Kunigaikštis Vytautas Didysis valdė Lietuvą 1391–1430 m. Kovoje su priešais, meistriškai naudojosi Ordinui savo politiniams siekiams. Vytautas net keturis kartus Ordinui raštu pažadėjo Žemaičius ir tiek pat kartų juos vėl susigrazino. Vytautui bevaldant keliskart buvo iškilę jo vainikavimo planai. Bet, pavar-tojus lenkams fizinę jėgą, vainikavimas neįvyko. Po Vytauto mirties valstybės vairs liko be tvirtos rankos.

Advokatas Saulius Kuprys dėstė savo mintis apie Tautą — kas yra tauta, kodėl dėl jos sielojamės ir vis ją minime?

Tauta yra natūralus socialinio gyvenimo reiškiny; tam

Skelbimas

• Amerikos lietuvių radijas, vad. Anatolijus Šlutas — kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632.

Balzeko lietuvių kultūros muziejuje

Iš dešinės muziejaus direktorius Stanley Balzekas, Jr., Dalia Warda, muziejaus darbuotojos Rasa Miliauskas ir dr. Undinė Uogintaitė bei D. Wardos sūnus.

D. Warda padovanojo Balzeko lietuvių kultūros muziejui gintaro vėrinį, kurį paveldėjo iš savo mamos Marijos Skardžiuvienės. Ponia Dalia teigia, kad tokį pat vėrinį turėjo tik prezidento Antano Smetonos žmona.

Ritos Janz nuotr.

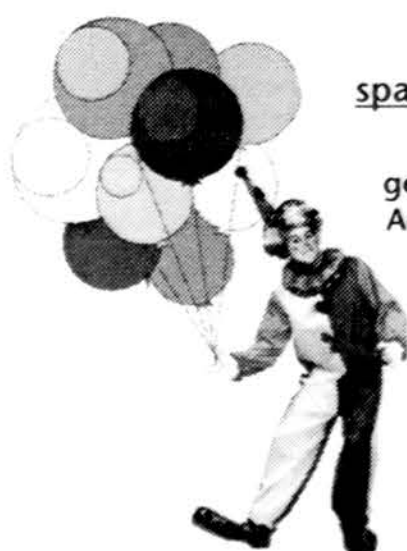
„Draugo“ gegužinė IVYKS spalio 2 d., sekmadienį. Pradžia 11:30 v.ryto.

„Draugo“ skaitytojų ir visų, apsilankysiančių gegužinėje, laukia nuostabi programa, kurią atliks Adomo Daugirdo vadovaujama grupė „Vėjelis“.

Vaikams ruošiami daug žaidimų ir konkursų. Vyks knygų mugė.

Šokiams gros A. Barnišio vadovaujama grupė. Vyks loterija.

Gegužinė, kaip visuomet, bus tėvų marijonų sodelyje: 4545 WEST 63RD STREET, CHICAGO IL 60629.

Čikagos lituanistinės mokyklos mokytojai naujų 2005-2006 mokslo metų atidarymo dieną.

Dovilės Ruscitti nuotr.

veiduose ir atestatai rankose, dešimtokai sudainavo D. Polikaičio dainą „Aš čia, gyva“ (žodžiai B. Brazdžionio). Juos ruošė vadovės Dalia Lietuvninkienė ir Jūratė Fisher.

Išnešus JAV ir Lietuvos vėliavas, visa salė jungėsi ben-

drai mokyklos dainai.

Po iškilmingos dalies, abiturientų tėvų komitetas pakvietė visus kartu papietauti.

Išsiskirstė... vieni gal lengviau atsikvėpė, kad nebereikės daugiau anksti keltis šeštadieniais, kiti — nostal-

giškai apžvelgę savo klasę ir suolą nusprendė, kad ne veltui iššvaistytas tas laikas, o mokytojų širdyse rusena viltis ir vėl pamatyti savo buvusius mokinius lietuviškos veiklos sukuriuose.

Vilija Staškevičienė

ŠVČ. MARIJOS IR TAUTOS ŠVENTĖ

Ciceriečiai Švč. Marijos Gimimo dienos ir Tautos šventės minėjime.

Jono Kuprio nuotr.

tikra žmonių grupė, turinti savo tradicijas, bendrą praeities patirtį bei istoriją, egzistuoja pagal Dievo duotą principą. Tauta yra ne kas kita, kaip šeima plačiąja prasme. Kaip šeima užtikrina materialinį ir dvasinį prieglobstį savo nariams, o jos pagrindinis ryšys — meilė. Meilė savo šeimai, savo genciai, savo tautai, savam kraštui ir galiausiai savo kultūrai. Kaip sveikoje šeimoje žmogus turi galimybę vystytis ir perduoti gyvybę ateinančioms kartoms, taip ir sveikoje tautoje jos nariai gali skleisti gėrį, vystyti kultūrą, užtikrinti materialinį saugumą savo tautiečiams.

Tad kyla klausimas ar tauta mus įpareigoja? Taip. Jeigu mes turime pareigą savo šeimai, tuo

pačiu mes turime pareigą ir savo tautai. Ketvirtas Dievo įsakymas sako: „Gerbk savo tėvą ir motiną“ — tai yra tėvystės ryšys ir tuo pačiu turime mylėti savo brolių ir seserį; taip tautoje turime mylėti ir gerbti savo tautiečius. Tačiau sunku mylėti tai, ko nepažįstame. Kadangi tauta yra vertybė, tai ją turime stiprinti ir puoselėti fiziniai ir materialiai, ypač stiprinti dvasinėje plotmėje, keliant jos moralę ir ugdant kūrybines vertybes. Pirmiausia turime pažinti savo tautos istoriją ir žinoti jos kalbą. Adv. Saulius Kuprys pabrėžė, kad tautos, kaip vertybės sąvoka, yra vienintelė autentiška jos samprata. Jei šeimoje toji samprata klaidingai suprantama, įvyksta daugel blogų dalykų.

Panašiai atsitinka ir tautoje. Mes esame liudininkai praeito šimtmečio baisių įvykių, kaip tauta buvo klaidingai suprasta. Lietuvių tautos tremtis į Sibirą ir partizanų auka patvirtina, kad yra dvasinė vertybė. Partizanai tai liudijo savo gyvybės auka.

Visi trys prelegentai kalbėjo skirtingomis temomis. Rugsėjo 8-osios paminėjimas buvo prasmingas. Cicero ALTo skyriaus pirmininkas Stasys Dubauskas padėkojo kalbėtojams ir visiems atsilankiusiems į minėjimą. Kad ir maža dalelė tautiečių, bet Cicero lietuviai prisiminė Marijos ir Tautos šventės reikšmę ir ją paminėdami puoselėja religinę ir tautinę dvasią.

Marija Remienė

